Ára 1 forint

XIII. évfolyam 34. szám.

Ludas Matyi

1957. október 10.

Várnai György rajza

— Jöjjenek, vadász urak. Megmutatom, hol vannak a fácánok . . .

ERÉNY és bűnhődés

Talán az is károsan befolyásolta az eseményeket, hogy olyan furcsa neve volt: Törmelék Vincének hívták. Az ilyen név feltűnő, nem lehet elfelejteni. Akit Szabónak, vagy Kovácsnak hívnak, az nehezen kap ugyan útlevelet, mert vagy negyven-ötven rablógyilkossal való személyazonosságát kell tagadnia, viszont feltűnés nélkül elvegyülhet a széles tömegekben.

Törmelék Vince maga is érezte, hogy neve jóvoltából a nyilvánosság fényszórójának sugárnyalábjában áll, de nem volt hajlandó lemondani becsületes eredeti nevéről, büszke volt rá, hogy egykori krónikák szerint már a tizenhetedik század második felében feltűnt az első Törmelék. Éppen a történelmi név dicsőségének további növelése érdekében elhatározta, hogy példás magatartással érdemli ki embertársai megbecsülését. Elhatározásához szilárdan ragaszkodott mindenütt és mindenkor. Mivel mindenkiben van nagyravágyás, Törmelék Vince elképzelte magát mint az erény bajnokát, nemzedékek példaképét, akiről könyvet írnak mint a két lábon járó kategorikus imperativusról. Elképzelte, amint atyák és pedagógusok így intik az ifjúságot: „Tégy úgy, mint Törmelék, s akkor büszkén emelheted tekinteted az égnek!'' S lesznek majd tétovázó, töprengő halandók, akik nehéz helyzetben azon tűnődnek, mit tenne hasonló helyzetben Törmelék Vince.

Ő tudatában volt roppant felelősségének. Sohasem hazudott, nem tagadtatta le magát, tilos jelzésnél nem ment át az úttesten, s tisztelte a törvény minden betűjét. Amikor hivatalában egy Nagy János nevű dolgozótársa ellopta tőle a pénztárcáját, kötelességszerűen feljelentette a sajnálatos módon megtévedt embert, harag és gyűlölet nélkül tanúskodott az ügyben. Bárki ellenőrizhette szavai becsületes tárgyilagosságát, hiszen a lapokban rövid tudósítás jelent meg a törvényszéki tárgyalásról.

Néhány esztendőnek kellett eltelnie ahhoz, hogy Törmeléket, akit közben vidékre helyeztek, első ízben érje kellemetlen meglepetés.

— Törmelék... Törmelék... — ismételgette valaki a nevét társaságban. — Nem volt annak valami lopási ügye?

Másoknak is úgy rémlett. Mindenesetre hidegen bántak Törmelékkel. Volt, aki megjegyezte:

— Nem vagyok engesztelhetetlen, de elsősorban mégis azokat az embereket szeretem, akik nem tértek le a becsület útjáról.

Törmelék Vince sokáig nem értette, miért húzódnak el tőle az emberek, míg végre egyik kartársát kezdte faggatni. Az sokáig hímezett-hámozott, majd karját széttárva, zavartan mondta:

— Nézd... igazságtalanok az emberek... elvégre megbűnhődtél érte... esetleg nagyon meg lehettél szorulva... betegség vagy ilyesmi... persze nem nézik meg a dolog másik oldalát!

— De hát... — dadogott Törmelék Vince — nem én loptam, tőlem loptak...

— Látod, ez jó ötlet! — kiáltott felderülve a kartárs.— Ezt mondd, ez jó lesz!

Megértő, segítő mosollyal hagyta ott. Később névtelen bejelentés érkezett ellene, tiltakozás, hogy rovott múltú ember énekkari tag ne legyen. Törmelék Vince hivatalos iratokkal tisztázta magát, de mindenki érezte, hogy valami azért még sincs rendben. Ha valakinek ennyire kéznél vannak a bizonyítékai, ott van mit eltitkolni. Szóval nem tiszta dolog.

Mondanunk sem kell, hogy Nagy Jánosról senki sem beszélt, egy alkalommal ő maga legyintett mosolyogva, mondván, hogy mennyi vele azonos nevű csibész van, hol egy betörő, hol egy tolvaj Nagy János kompromittálja egyszerű, de becsületes nevét.

Egy alkalommal Törmelék Vincét kitüntetésre is felterjesztették, de végül semmi sem lett a dologból, mert noha munkáját mindig jól végezte, a büntetlen előélet követelményétől nem tekinthettek el. Sőt megrótták Törmelék főnökét, hogy miért nem jár el nagyobb körültekintéssel a felterjesztések terén. A főnök szemrehányást tett Törmeléknek, főként azért, hogy miért titkolta el életrajzában sajnálatos, bár emberileg talán érthető tettét. Törmelék kétségbeesetten bizonygatta, hogy nem ő lopott, tőle loptak. A főnök fejcsóválva korholta:

— Törmelék elvtárs, a lónak négy lába van, mégis megbotlik. Nemcsak maga a hibás, hanem a társadalom, a nevelése is. De engedjen meg valamit: sokkal rokonszenvesebb, sokkal önkritikusabb lenne, ha nem köntörfalazna, hanem őszintén bevallaná a tettét. Úgy könnyebben menne a megbocsátás.

Törmelék Vince a következő évtizedekben még jobban belegabalyodott a dologba, s minél többször tisztázta magát, annál gyanúsabbá vált. Hiába magyarázták neki, hogy ha már megesett a dolog, ne bolygassa minduntalan, az a baj, hogy olyan szerencsétlen neve van, ha Kis Péternek vagy Nagy Jánosnak hívnák, a kutya sem emlékezne rá...

Amikor végül nyugdíjazták, az igazgató melegen méltatta érdemeit:

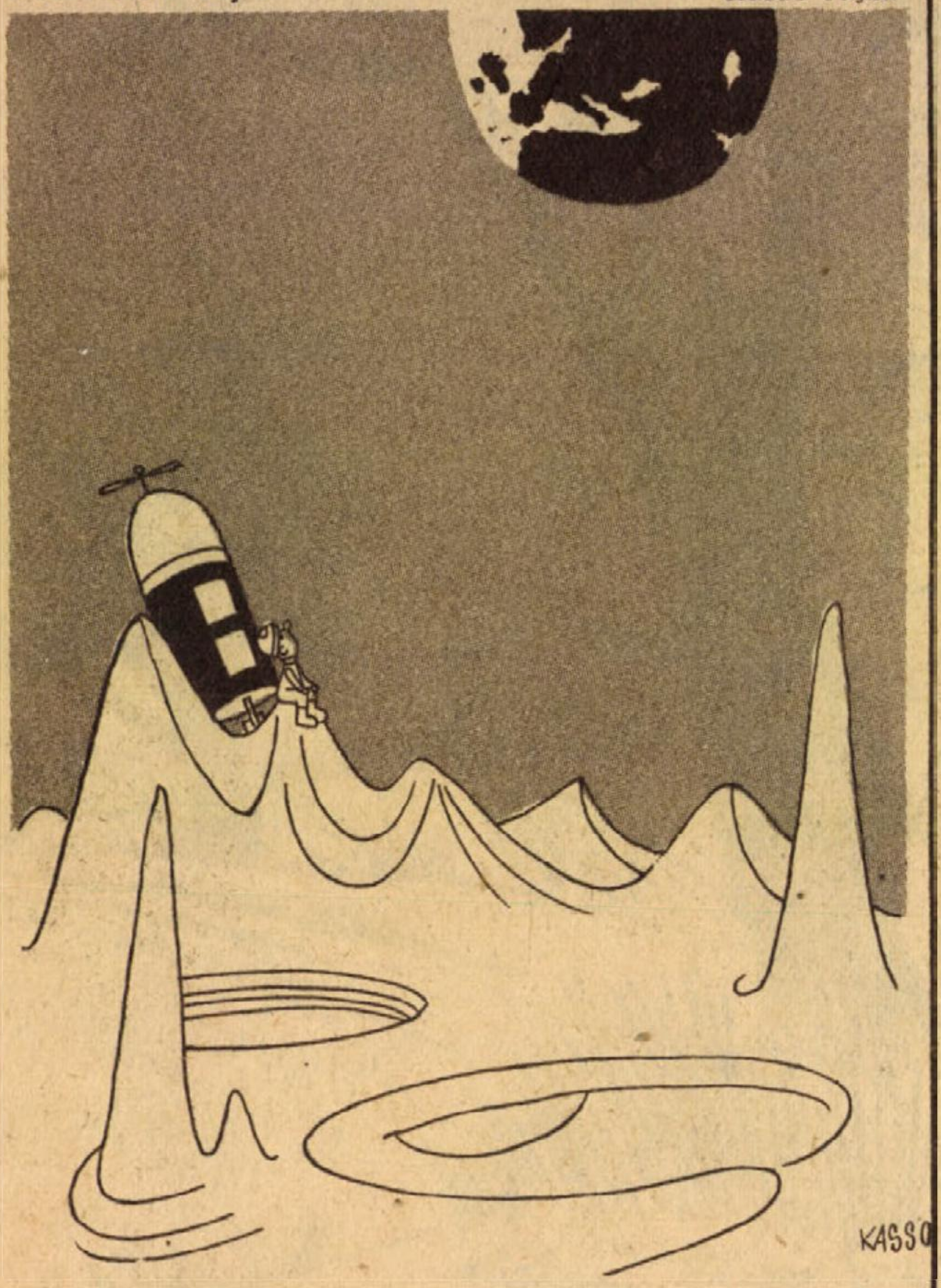
— És itt van a mi kedves Törmelék Vince bácsink. Az ő példája is azt mutatja, hogy dolgozó társadalmunk nem mond le senkiről sem, nem ismeri a kiközösítés kegyetlen intézményét, nálunk mindenki számára nyitva áll a felemelkedés útja. Törmelék Vince fiatal korában megtévedt, de egy élet szorgalmas munkájával hozta helyre ballépését, s megmutatta, hogy mégis helye van a tisztességes emberek társadalmában.

Dörgő taps tört ki ezekre a szavakra, s maga Törmelék Vince is könnyet törölt ki a szeme sarkából.

Felcki László

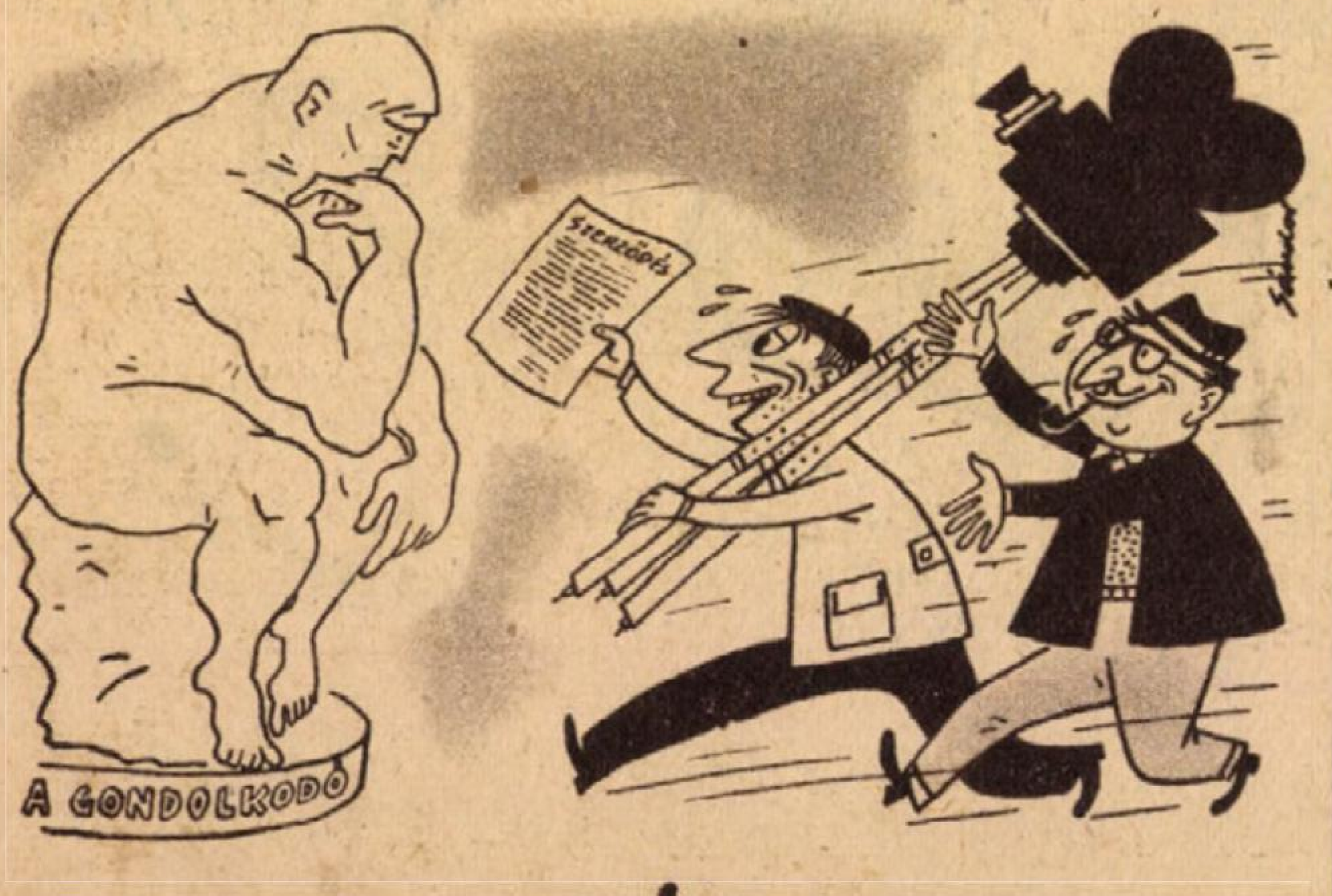
HONVÁGY

Kasso rajza

A filmgyár tűvé teszi a várost egy Rodin: „Gondolkodó" szobormásolatért

Sándor Károly rajza

— Na végre, megvan! Tessék, itt a szerződés!
— Várjanak. Még gondolkodom...

KÉT MONOLÓG

1. monológ

— De miért? Miért e durva, elfogult vádaskodás? E rideg, szenvtelen hang? Emberek, nem vadak, kartársak vagyunk, kartársaim! És méghozzá velem szemben és ellenem! Igaz, hibás festéket alkalmaztam a hármas hengernél, igaz, hogy tönkrement kétszáz méter szövet. De ezért? Ezért kell elviselnem ezt a bírálatot, ezt a... ezt a gyötörtetést, ezért? És arra nem gondolnak, hány száz méter szövet megy ki tökéletes festéssel a kezem alól? Tökéletes hibátlansággal, hibátlanul! Arra nem, de arra a meghibásodott kétszáz méterre, arra igen! Teremtő Isten, hogy mindig azt hibáztatják, aki dolgozik, a termelőt, a munkást, azt, aki gyarapít, aki a vállán tartja a földtekét! Kétszáz méter! Micsoda nevetséges tétel! És ha nem állítom le a gépet? Miért nem dicsérnek inkább, hogy észrevettem és megálltam a géppel! Igenis, itt az ideje, hogy kimondjam: csak hódolat illet meg, nem bírálat! Mert itt méltánytalanul bánnak velem ebben az üzemben! Úgy bizony! Méltányosságot követelek, kartársaim, az általános emberi emberiesség jegyében, mél-tá-nyos-sá-got!!!

(Feldúltan besiet az első eszpresszóba, egy feketére. Miközben a felszolgáló kisasszony a feketét asztalára teszi, egy kávécsepp a nadrágjára cseppen)

2. monológ

— Ha... hej... istenit! Nem tud vigyázni! Ügyetlen! Dehogynem öntötte le! Végigöntötte, eláztatta, az egész nadrágot tönkretette! Igenis, ezzel a cseppel! Magának semmiség? Maga nem verejtékezett meg ezért a nadrágért! Még fölényeskedik is, ahelyett, hogy sietne már azzal a forróvizes ronggyal! És ha nyoma marad? Ki fizeti meg a tisztítását? Hogy megfizeti? Ez persze a legkevesebb, írja csak fel a címét. Az ilyent, mint maga, egyáltalában nem volna szabad alkalmazni! Hogy ezer kávét is felszolgál baj nélkül? Hallottak már ilyent, vendég kartársaim, nekem felelni így, nekem, akinek a szövetét tönkresilányította! Nem, tisztelt kisasszony, a tisztítással még nem fejeztük be! Kérem a panaszkönyvet! Erkölcsi elégtételt fogok venni magamnak! Úgy bizony! E-lég-té-telt!!

S. P.

Hátha valaki nem ismeri...

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

Éjszaka a férj felordít álmában:
— Borzasztó... Segítség... Rettenetes...

— Mi az — kérdi felijedve a feleség és felrázza álmából a férjét — mi történt?

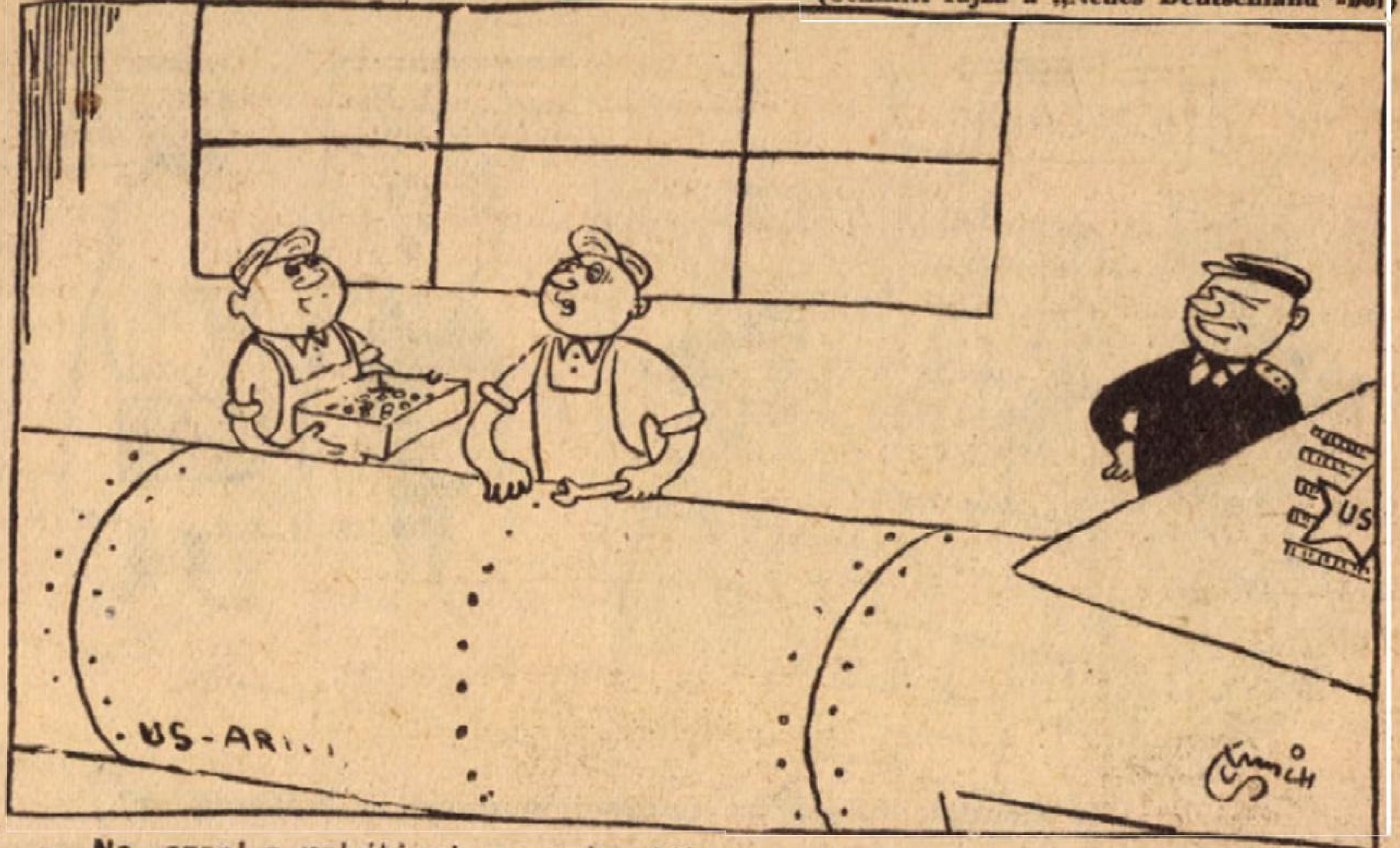
— Rémes álmom volt — válaszolja egész testében remegve a férj, — azt álmodtam, hogy Palotait elütötte egy teherautó.

— Palotai... Palotai... Ki az a Palotai?

— Te nem ismered, — válaszolja a férj — én is csak most álmomban ismerkedtem meg vele.

Egy amerikai rakétagyárban

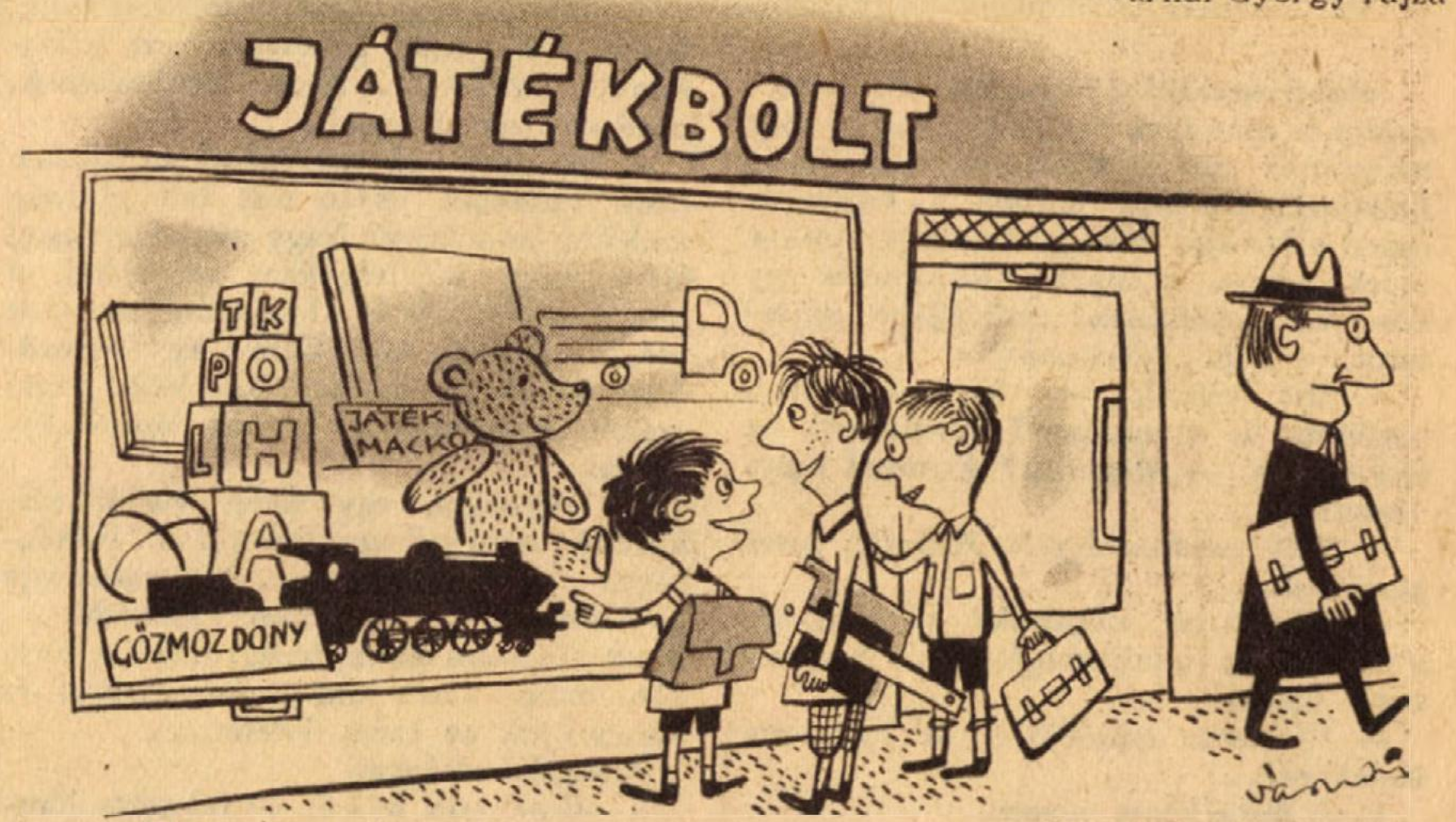
(Schmitt rajza a „Neues Deutschland"-ból)

— Na, ezzel a rakétával messzire túlszárnyaljuk az oroszokat. Az övéké csak a célnál robban fel, a mienk már a startnál!...

Atomkorszak

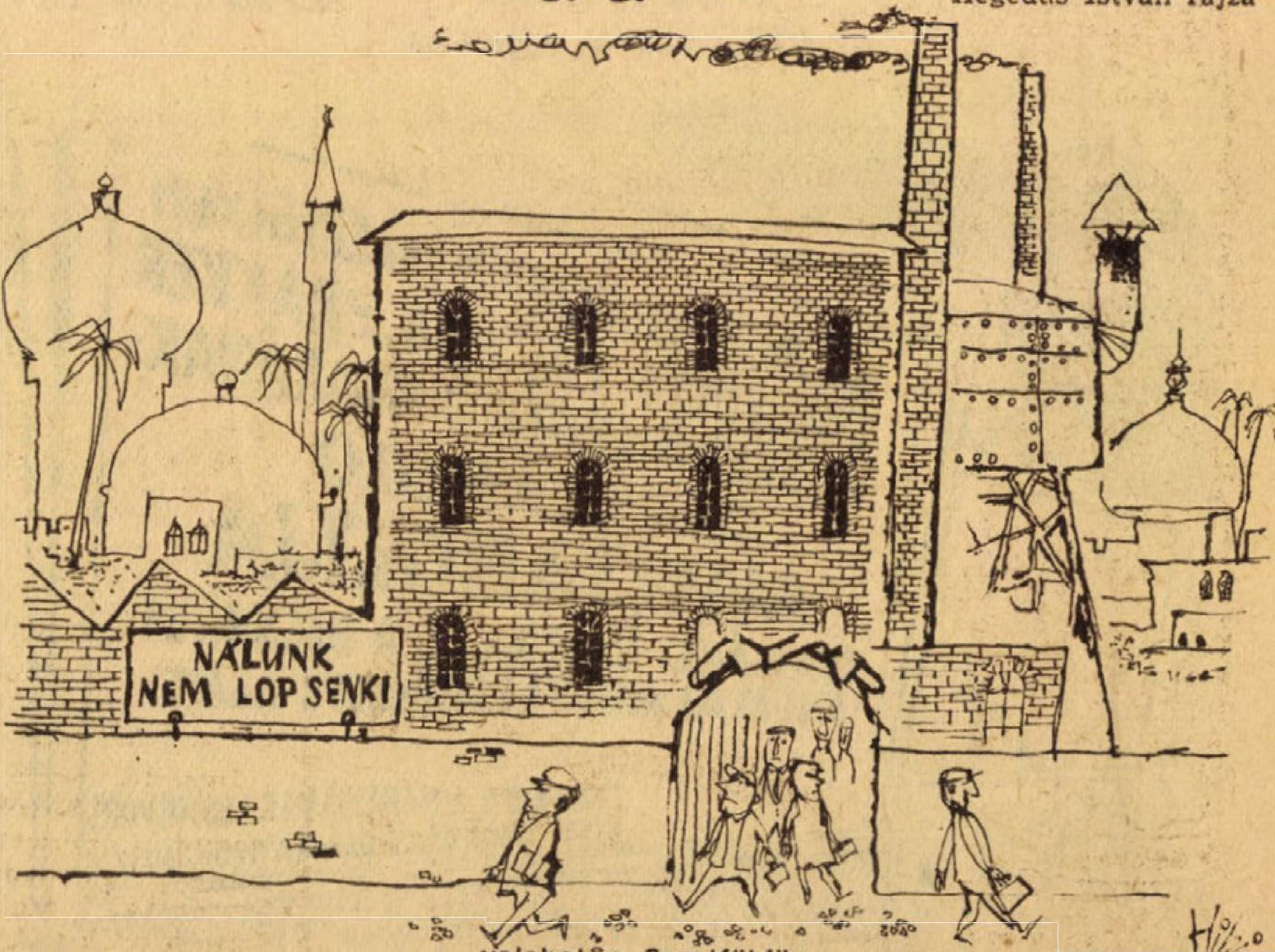
Várnai György rajza

— Nézd, milyen klassz gőzmozdony!
— Ugyan menj, ilyen régiséget már csak nálunk gyártanak, — exportra...

Egy gyár...

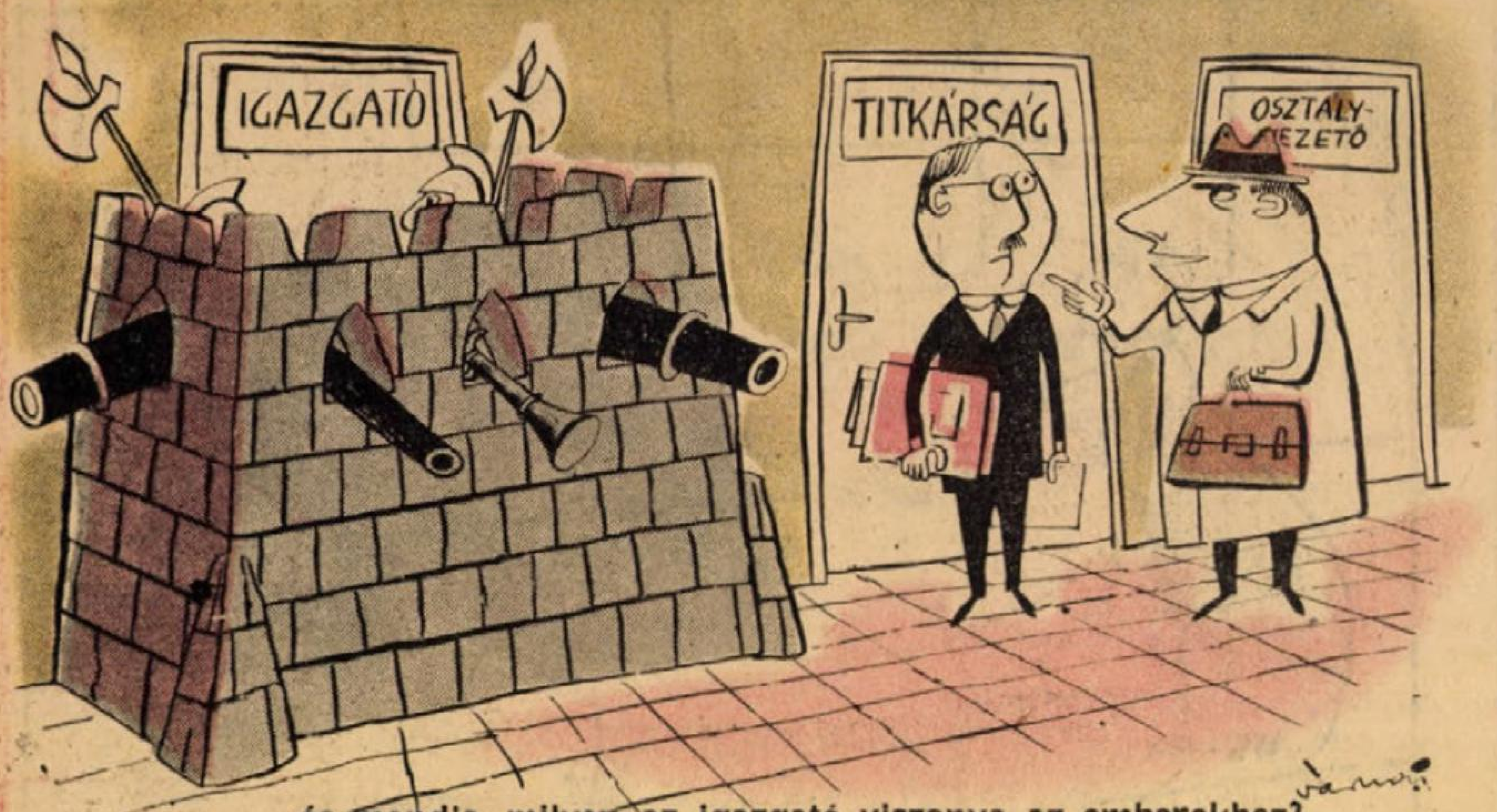
Hegedűs István rajza

... valahol a Szentföldön.

Fölösleges kérdés

Várnai György rajza

— ... és mondja, milyen az igazgató viszonya az emberekhez?

Na most?!

Vacsora kettesben

Szűz-érmecskéket ettek Ausztriai Anna-módra és utána feketét ittak. Ernő réveteg tekintettel nézte Mancikát, aki Gina Lollobrigida-módra hordta a haját és éppen a kávéját kavargatta, majd amikor ezzel végzett, az alpakka-kiskanalat egy könnyed mozdulattal retiküljébe csúsztatta, — Sobri Jóska-módra.

— Mit csinál? — kérdezte Ernő rémülten és nyugtalanul körülnézett az étteremben. — Megőrült? Azonnal tegye vissza!

— Fél? — mosolygott Mancika kissé gúnyosan.

— Minek az magának? — suttogta a fiú. — Ha valaki meglátta... Azonnal tegye vissza!

— Elviszem emlékül... A mai este emlékére...

Ernő buta képet vágott.

— Akárhányszor előveszem majd ezt a kiskanalat, mindig magára fogok gondolni. Tudja mit? Elnevezem ezt a kiskanalat Ernőnek. Nem. Ernőcskének, mert ez csak kiskanál...

A fiú csak hebegni tudott és közben azon tűnődött, vajon mit tett el még emlékbe ez a lány? Nagy megnyugvással látta, hogy a virágváza, az asztal, a pincér, a főpincér és a háromtagú zenekar még a helyén van. Ekkor egy mentőötlet jutott az eszébe. Közelebb húzta székét a lányhoz és komor arccal így szólt:

— Mancika, egy ilyen vacak kiskanálért nem érdemes lebukni... Közönséges alpakka-kanál ez... De volna egy javaslatom... Hajoljon közelebb.. Most alaposan kitanulmányozzuk a terepet, aztán zárás után visszajövünk és kirámoljuk az egész üzletet...

Mancika elsápadt.

— Csak arra kérem — folytatta Ernő suttogva — hogy vegyen fel tornacipőt és hozzon magával egy kötelet, egy nagy konyhakést, egy zsákot és egy fűrészt. Az álarcokról majd én gondoskodom...

— Maga? Maga!? — dadogta a lány és nagy szemeket meresztett.

Ernő lehajtotta a fejét.

— Igen. Most már mindent tud. Nem az első esetem. Mestere vagyok a szakmának. Azért mondtam az előbb magának, hogy nem érdemes elcsórni azt a nyamvadt kiskanalat... Nincs benne semmi fantázia... Piti üzlet... Nagystílűnek kell lenni, drágaságom...

— Azt... azt mondta, hogy... könyvelő...

— Az is vagyok, de csak nappal. Éjjel azonban ezzel foglalkozom... Az álnevem Rodrigó... Majd meglátja, hogy milyen nagy tekintélyem van a

vagányok között... Mindenki csak úgy emleget: a Nagy Rodrigó...

Mancika lehúnyta a szemét. Közel volt az ájuláshoz.

— Fizessünk és menjünk! — pihegte elkínzottan.

— De előbb tegye ki a kanalat a táskájából, mielőtt kitörne a balhé! — parancsolta Ernő. A lány remegő kézzel engedelmeskedett, aztán fizettek és távoztak. Alig léptek ki az ajtón, Mancika futásnak eredt. Ernő utána.

— Álljon meg! Halló! Álljon meg! — kiáltotta a fiú nevetve. — Csak tréfáltam. Nem vagyok rabló. Könyvelő vagyok. Nappal. Éjjel meg magáról álmodom... Nagyon kérem, álljon meg!

A lány megállt.

— Ez biztos!

— Esküszöm. Csak azért csináltam az egészet, hogy visszategye a kiskanalat.

Könnyes szemmel, boldogan rebegte Mancika:

— Édes, kis rablóm, de megijesztett.

Megbékélve, szerelmesen összebújva indultak el hazafelé. Mancika séta közben arra gondolt, milyen okos volt, amikor a hamutálcát is eltette emlékbe. Akárhányszor rápillant majd, mindig eszébe fog jutni ez az izgalmas este és Ernő.

M. Gy.

Nem is ritka!

(Olvasmányos cégtábla)

Szür-Szabó József rajza

Pesti tudósítónktól

Az emberiség most már végérvényesen két egymást gyűlölő, antagonisztikus ellentéttől izzó, kibékíthetetlen táborra szakadt: az autósok és a gyalogjárók táborára. Béke közöttük nem lehetséges. Az egyik előbb-utóbb el fogja pusztítani a másikat. Hogy mikor jő el a végső leszámolás napja, azt ma még nem lehet tudni, de sokáig már nem késhet.

A gyalogjáróknak szent meggyőződésük, hogy az autósok fennhéjázó, gőgös, a gyalogjárókat lenéző, hányaveti, lelketlen, a klasszikus zenét megvető, üresfejű emberek, akik nem becsületes úton jutottak hozzá a gépjárműhöz. Ők az okai a közlekedési baleseteknek, a kibírhatatlan lármának és az ázsiai influenzának. Különben minden autós a kormánykerekére vésett rovátkákkal jelzi, hogy hány gyalogjárót sikerült elgázolnia.

Ami a másik oldalt illeti, eddig még az autóvezetők sem vonultak fel ilyen táblák alatt: *„Éljenek a gyalogjárók!" „Helyet a gyalogjáróknak az úttesten!" „Köszönjük nektek, gyalogjárók, boldog életünket!"* Szerintük a pesti utca tele van gyalogos sátánokkal, akik a tehetségtelen, lassú és műszakilag képzetlen emberek gyűlöletével átkozzák a gépkocsivezetőket. Újabban pedig egészen gonosz mesterkedésekkel törnek az autósok biztonságára. Magam sem hittem volna el, ha nem egy gépkocsivezető meséli:

— Egy rosszarcú, jellemtelen járású, mindenre elszánt gyalogjáró az utolsó pillanatban a kocsi elé ugrott, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy elgázolása árán börtönbe juttasson. Alig tudtam kikerülni. A gyalogjáró a póruljárt ember dühével kiáltott utánam: *„Miért vigyázott?"*

*

Őszinte apróhirdetések:

„Idősebb férfi elzüllene. Ajánlatokat »Elég volt!« jeligére kérek. Tisztességes nők kíméljenek."

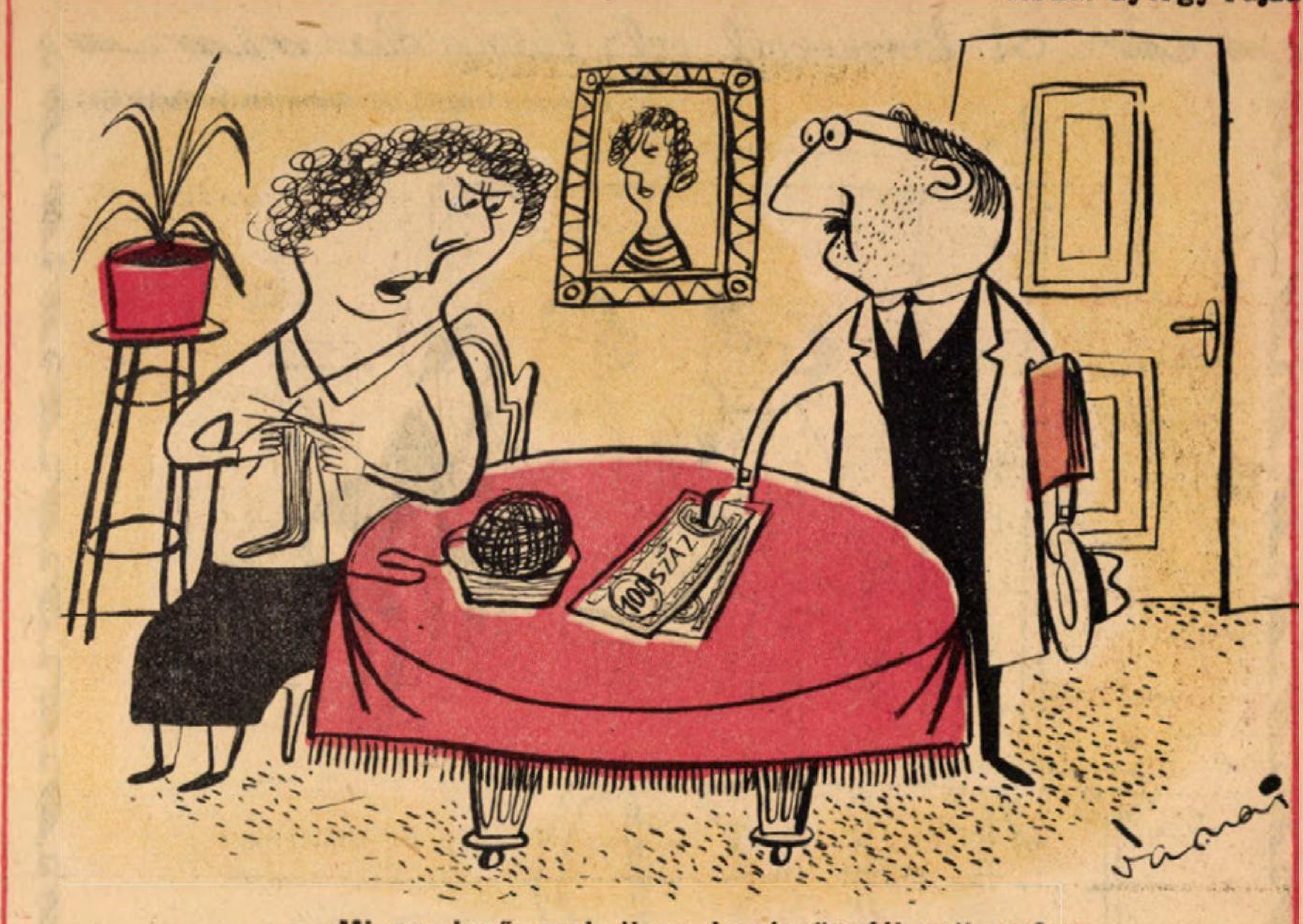
„Lopásból visszamaradt holmik jutányos áron átadók."

„Megismerkednék szép, művelt, zeneértő, vígkedélyű, jómódú nővel. Házasság nem lehetséges."

f. l.

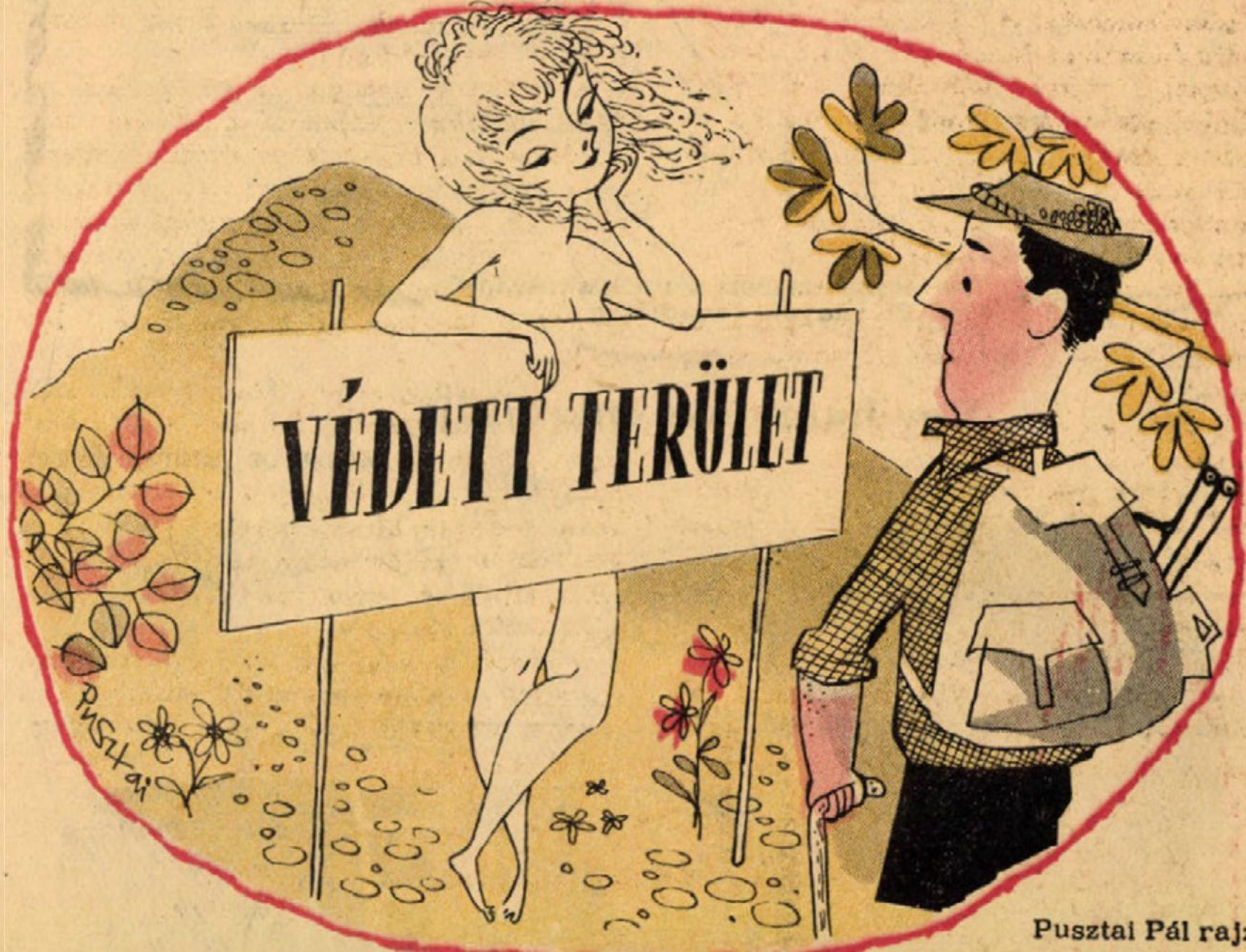
Korruptéknál

Várnai György rajza

— Mi az, Jenő, csak ilyen kevés ügyfél volt ma?
— Szombat van, anyukám ...

Őszi vadászat idején

Pusztai Pál rajza

Női dolgok

Vasvári Anna rajza

— Mit csodálkozol, fiam? Te mondtad, hogy itthon soha sem adok magamra eleget ...

Pályaválasztás -rajzban

A kislányoknak különös feladatot adott a tanító néni. Rajzban kellett válaszolni arra a kérdésre, hogy ki mi szeretne lenni, ha megnő. Félóra múlva elkészültek a dolgozatok, ki kalauznőt rajzolt, ki doktor nénit, vöröskereszt jelvénnyel a karján, ki pilótanőt, de akadt olyan kislány is, aki tündért vetett a papírra, ezzel jelezve hajlandóságát a színi pálya iránt.

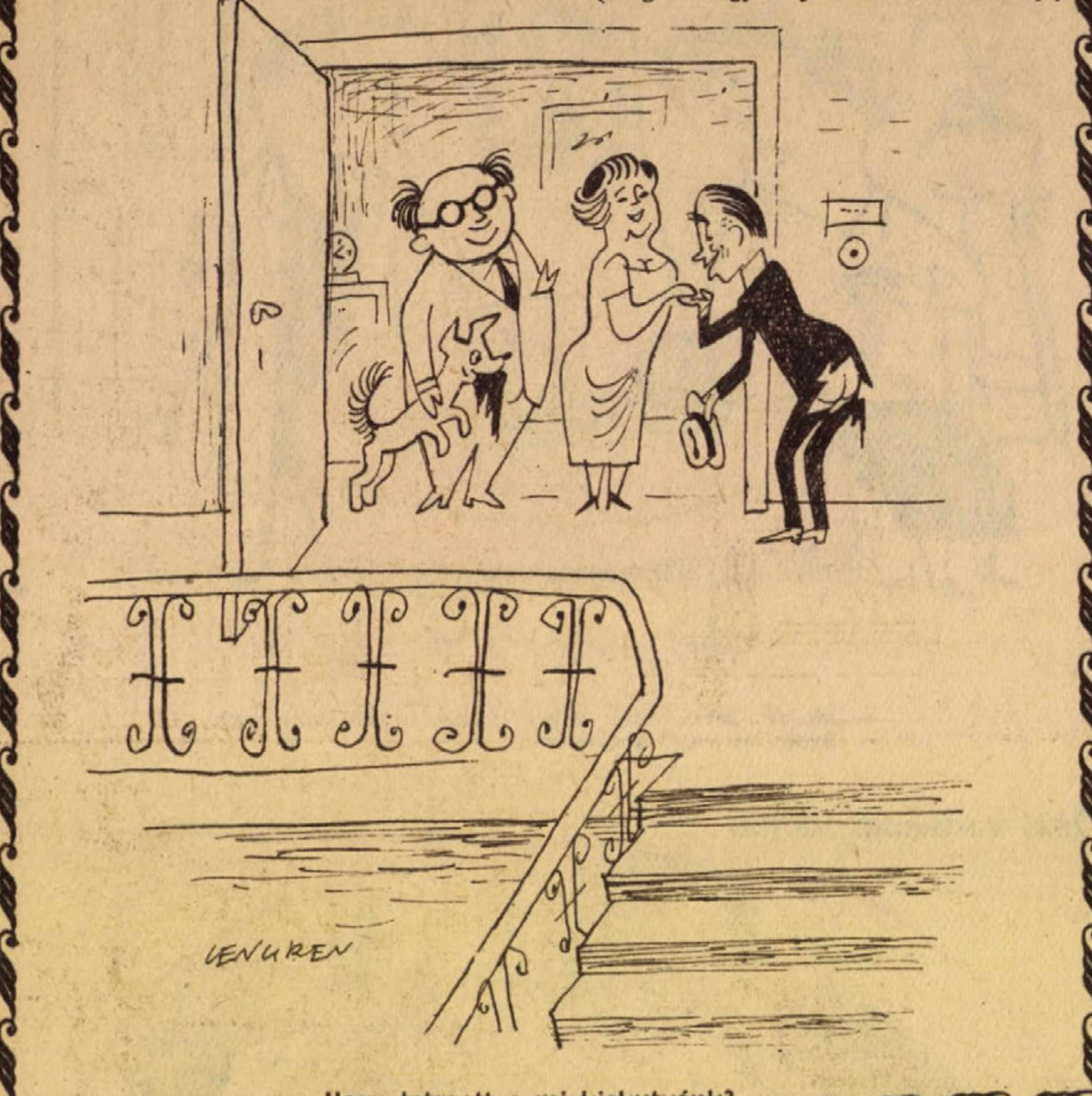
Csak a kis Zsuzsika nem készült el idejében a dolgozattal. Szomorúan ült a padban és izgatottan rágcsálta a plajbászt.

— Mi van veled? — kérdezte a tanító néni. — Te még nem döntötted el, hogy mi szeretnél lenni, ha felnősz?

— Dehogynem — felelte a kislány. — Férjhez akarok menni, de nem tudom, hogyan kell rajzolni!

A főnöknőnél volt látogatóban

(Lengren lengyel rajzolóművész karikatúrája)

— Hogy tetszett a mi kiskutyánk?
— El vagyok ragadtatva . . .

Egy humorista önkritikája . . .

Mészáros András rajza

— Mit csinál, kolléga úr?
— Mindent elcsépelek . . .

Vetőkártya

Nem volt még dél sem, amikor a cigányasszony a hivatalban megtalálta azt a tisztviselőt — bizonyos Halápi Kornél nevűt — akire az ügye tartozott. Halápi átnézte a cigányasszony kissé viharvert iratcsomóját, majd bólintott: — Rendben van, elintézzük, elmehet, kérem.

A cigányasszony nem mozdult.

— Mert ilyen hamar el teccett intézni a dógomat, hadd jósoljak ingyér a nagyságos elvtárs úrnak — nyitotta szét száját, feltakarva csömpe fogait és már elő is szedett valahonnan, szoknyája egy eldugott korcából, egy pakli kártyát. Vetőkártyát.

Halápi mosolygott. Néhány perc múlva itt az ebédidő — gondolta — miért ne jósoltatna magának. Úgysem hisz benne, nevetséges dolognak tartja, de legalább fölüdíti a hivatali munka egyhangúságából.

A cigányasszony gyorsan megkeverte a kártyát és lerakta az íróasztalra.

— Tegyen be két forint szerencsepénzt és tessék hármat emelni balra, a szív irányába! — vezényelt.

Halápi önkéntelenül engedelmeskedett. Rádobta az asztalra a szerencsepénzt és hármat emelt balra, a szív irányába. A hivatali szobában leállt a munka, a kartársak érdeklődve, nevetgélve, gyűrűbe fogták őket.

— Utazás előtt áll! — jelentette ki a cigányasszony, miután hosszasan nézegette az első kártyasort és rábökött egy lapra. Ezen a lapon az utazást egy hatalmas, piros óceánjáró képviselte, de Halápi tudta, hogy nála az utazás, a jelen körülmények között, legfeljebb egy Tolnatamásiba szóló kiszállást jelenthet.

— Pénzt látok! — mutatott a tarka ruhagöngyöleg szurtos ujjával egy másik kártyalapra. Azon bőségszaruból arany ömlött ki. Halápi ezt a várható néhány-száz forint prémiumra hangszerelte át.

— Tetszik magának egy ifjú hölgy, de egy másik asszony erősen ellenzi ezt és cselt sző!

Icuka, a csinos gépírónő, elpirulva kelt fel helyéről. Nem kétséges, hogy Halápiné az adott pillanatban nem fogadná kitörő örömmel a kettejük bimbózó kapcsolatáról kapott híreket.

Már csak az utolsó kártyasor volt hátra. Ezt hosszabban böngészte a jósnő, majd megszólalt:

— Egy idős, barna ember áskálódik maga ellen. Óvakodjon tőle! — intette jótevőjét, majd összerakva kártyáját, eltávozott. A kartársak nevetgélve tréfálkoztak az eset fölött, majd ebédelni mentek. Halápi gondolataiba mélyedve követte őket. — Ki lehet az, aki fúr engem? — törte a fejét a rejtélyes jósláton.

Délutánra azt is megtudta. Az osztályvezetője hívatta. Egy idős, barna ember.

— Hallom, Halápi kartárs — kezdte — hogy maga munkaidő alatt jósoltat magának. Talán nagyon unatkozik nálunk? Mit szólna, ha kihelyeznénk vidékre?

— Nagyon megijednék, osztályvezető kartárs . . .

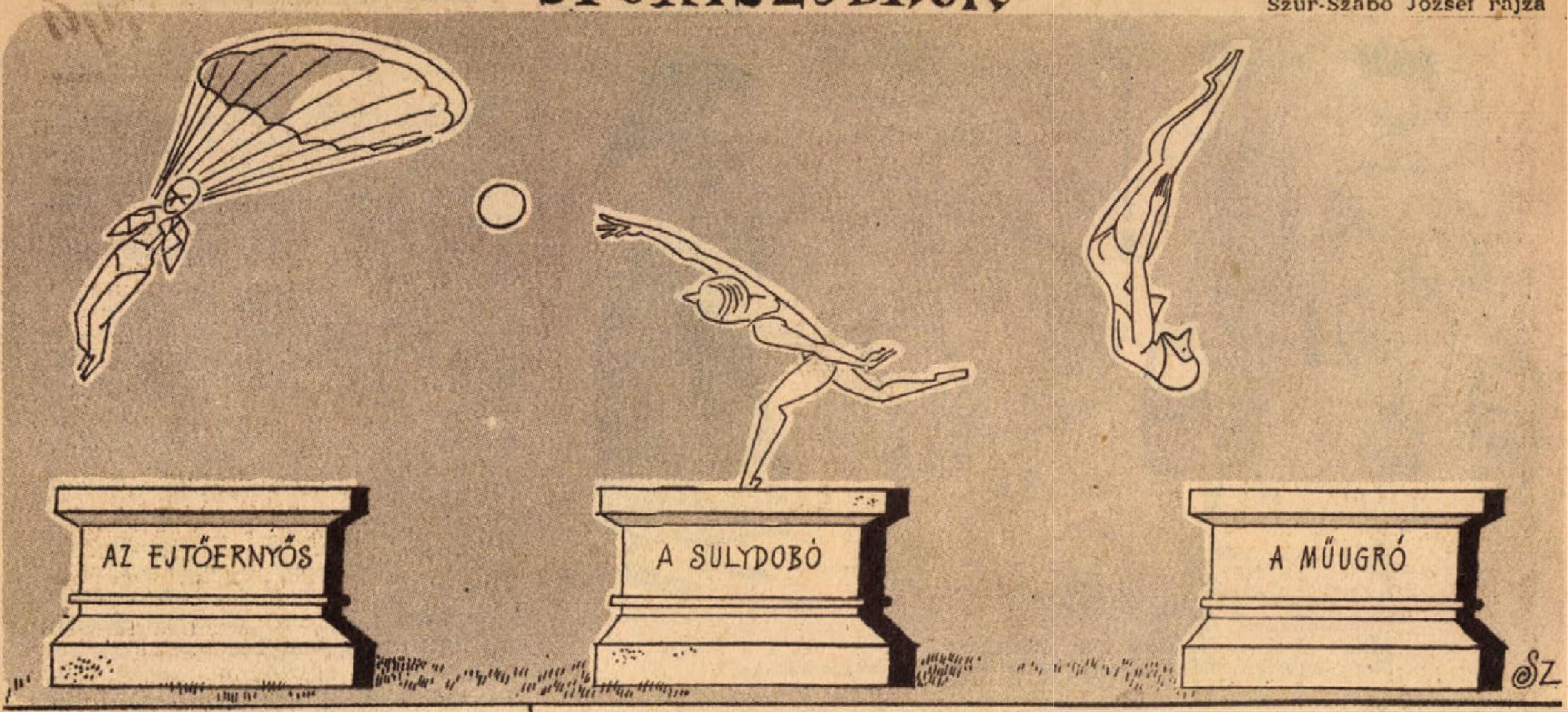
— Hát még az egyszer . . . De máskor ne jósoltasson a hivatalos órák alatt!

Mázlim van — gondolta Halápi — nem hiába adtam két forint szerencsepénzt . . .

Tardos Péter

SPORTSZOBROK

Szür-Szabó József rajza

Mindenféle

Egyszer életemben szeretnék nemcsak egyszerűen hazamenni, hanem a szállásomra hajtatni.

*

A halhatatlanságra törekvő művész mértéktelenül bízik az emberek emlékező képességében.

*

A következő évezredek egyikében egy világűrértekezleten Földünk képviselője szerényen mondhatja majd: — Kis bolygó vagyunk...

*

X. gyakorlatlan szónok, keresi a szavakat. Sajnos, megtalálja.

*

Egy úgynevezett merész szerelmi regényt olvastam, s levontam belőle azt a tanulságot, hogy merész író az, aki legalább tizedrészét megírja annak, ami mindenkivel előfordul.

*

A jövő aforizmáiból: „A gép is ember."

F. I.

A forrásnál

Kaján Tibor rajza

— Maguknál is rossz a vízvezeték?

Átszálló

Toncz Tibor rajza

— Honnan tetszett jönni?
— Szentisten, látszik rajtam?!

Az almásrétes

Ezt a kis históriát egyik kollégánk hozta az írók üdülőjéből. Válságot értek meg a vendégek, a ház hírneves régi szakácsnőjét, akinek a főztje után, ahogy mondani szokás: „mindenki megnyalta a tíz ujját" — elhelyezték és helyébe hűséges kuktája, egy helybeli talpraesett, kedves parasztlány került. Évek során sok mindent megtanult nagynevű mesternőjétől és kifogástalanul főzött, de mégse kerülhette el, hogy össze ne hasonlítsák műveit klasszikus elődjével. Egy vasárnap almásrétest sütött — óriási sikerrel. Mindenkinek nagyon ízlett, csupán ifjú költőnk jegyezte meg a lánynak:

— Nem mondom, Gizike, maga egész jó rétest sütött, de — ne haragudjék — az elődje mégis csak nagyszerűbbet alkotott.

Gizike elvörösödött — hiszen az ebédlő nyilvánossága előtt zajlott le a sértés — és indulatosan válaszolt:

— Jó jó, de maga se a Vörösmarty...

Kosár a divat

Szegő Gizi rajza

— Miért jársz te aktatáskával, Julcsa?
— Nem akarom, hogy városi divathölgynek nézzenek ...

A legismertebb pesti szőlőfajta

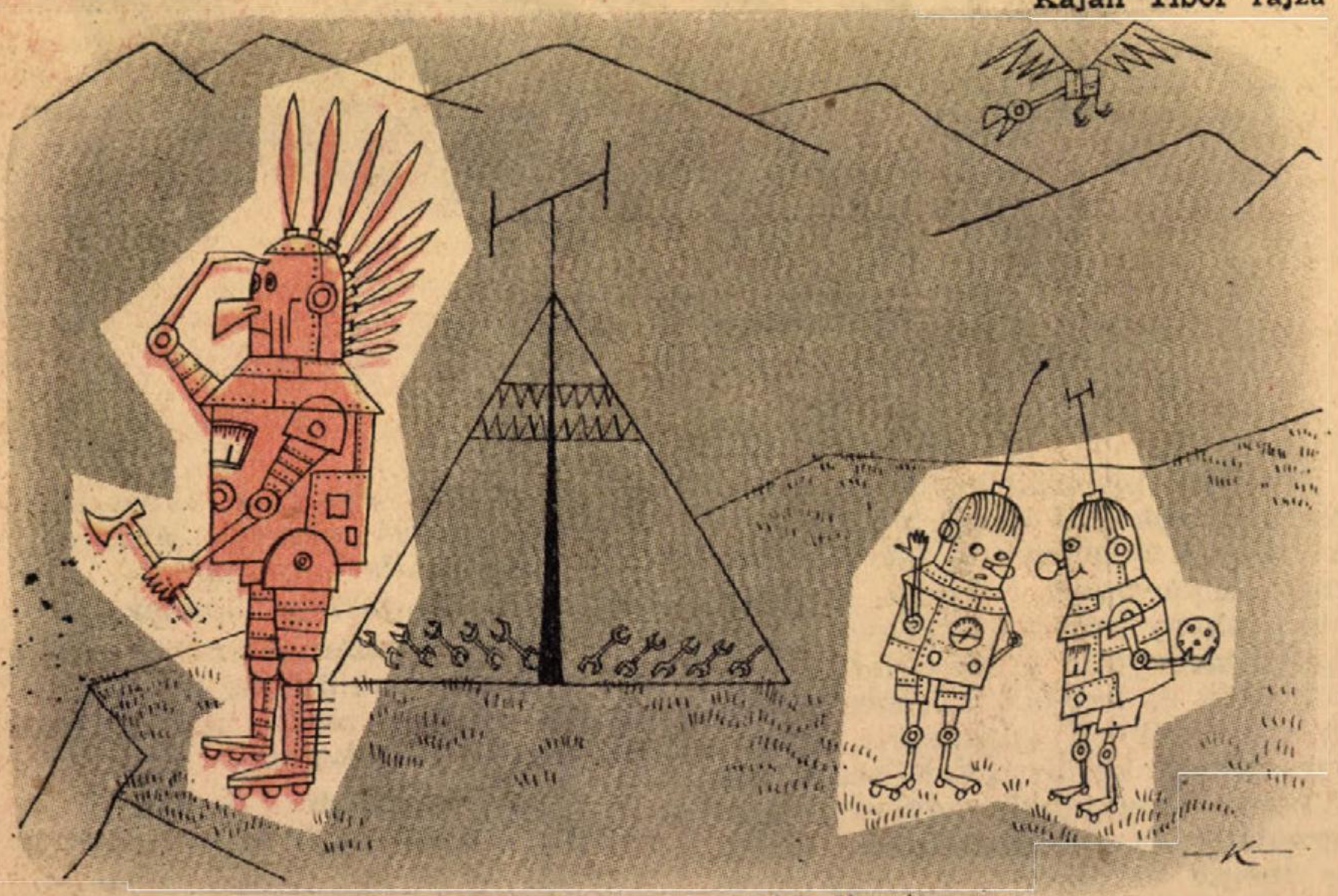
Sándor Károly rajza

A KÖZÉRT-boltok királynője, amelynek a vevő felé szép nagy szemei vannak ...

Gépkorszak

Kaján Tibor rajza

— Nézd csak, egy rézbőrű!

A tudomány világából

EINSTEIN

Reggel, midőn a fürdőszobába lépett, tapasztalta, hogy a lefolyó nem működik. Miután szomszédjánál egy maszek vízvezeték-szerelő dolgozott, áthívatta, hogy nézze meg, mi a baj. A maszek a szemrevételezés után így beszélt:

— Uram, a fürdőszoba alatt húzódó egész csatornarendszer tönkrement, elmállott. A burkolatot felbontom és új csövet helyezek el alatta, mellyel élete végéig nem lesz gondja. Ha vonakodik a munkától — mely, bevallom, nem lesz olcsó —, a legnagyobb kellemetlenségek érhetik. A víz el fogja árasztani lakószobáját, a rothadó cső mérgesgázokat termel. Patkányok beözönlésére is számíthat, és, ha a cső hirtelen robban szét, a beomló közfalak maguk alá temethetik önt, bútoraival együtt. A munkálat egyébként semmi kényelmetlenséget nem fog okozni, két óra alatt megcsinálom, észre sem veszi utána, hogy szerelő dolgozott lakásában.

Einstein megköszönte a maszek véleményezését, és mert takarékos ember volt, hát bement az IKV-hez, hogy nézzék meg a hibát, hátha hivatalból is megcsinálják. Az IKV embere pedig szintén megnézte a fürdőszobát, majd így beszélt:

— Ehhez a fürdőszobához hozzá sem szabad nyúlni. Egy kis pumpálással sajátmaga rendbehozhatja az egészet. A padlózatba régi, békebeli csövek vannak beépítve, melyek ezerszer tartósabbak így, régi minőségükben is, mint a mai új csövek. Ha a burkolatot felbontjuk, két hétig nem léphet be a lakásba, mert a házat alá kell dúcolni a talajvíz miatt. Mi egyébként sem vállalnánk el olyan munkát, amely nem feltétlenül indokolt. Inkább adjon hálát a gondviselésnek, hogy ilyen kitűnő fürdőszoba berendezése van, melyet sokszáz család megirigyelhetne csak a mi kerületünkben.

Einstein pedig — miután kikísérte az IKV-embert, visszament a szobájába. Cigarettára gyújtott, s rövid tűnődés után felfedezte a relativitás elméletét.

* * *

Következő számunkban: Franklin Benjamin.

(Somogyi)

A primadonna kora

Vásárlási körútját végezte Honthy Hanna a Váci utca délelőtti csúcsforgalmában, amikor eléje toppant egy jól öltözött középkorú asszony és lelkesen megszólította:

— Jé, ugye a Honthy Hanna?! Hogy maga még mindig milyen fiatal!!

A színésznő magára öltötte legkomolyabb arckifejezését és így válaszolt:

— Téved, kérem. Én csupán hasonlítok a művésznőre! De jól ismerem Honthy Hannát, ő sokkal fiatalabbnak látszik mint én ...

A humor Könyvéből

VIKTÓRIA angol királynő előtt egy csinos udvarhölgye bizalmasan kiöntötte a szívét:

— Felséges asszonyom, én roppant szerencsétlen vagyok!

— Mi baj, leányom?

— Ó, felség... én két férfit szeretek egyszerre.

A királynő megcirógatta az udvarhölgy arcát.

— Téved, leányom. Egy nő két férfit egyszerre legföljebb csak megcsalni tud.

*

FREUD professzor egy felolvasó estje alkalmával a szünetben is, az előadás végén is figyelmes lett egy mellette sürgő-forgó dámára, aki láthatóan mindenképp észre akarta magát vétetni vele, noha nem volt a professzorral semmi közös témája. Negédesen, jobb híján hát ezzel állt elő:

— Azt hiszem, professzor úr, mi egyidősek vagyunk.

Freud végignézett a túlkonzervált hölgyön és előzékenyen rábólintott:

— Igen, én is ettől félek.

*

CICERO maga mesélte el ezt a viccet, amely ilyen formán kétezer éves, mégsem szakállas.

Egy szicíliai kertésznek öngyilkos lett a felesége. A köréje gyülekezőknek így adta elő az esetet:

— Amíg éjszaka aludtam, feleségem kilopózott a kertbe s a fügefára felakasztotta magát. Ott találtuk meg reggel lógva, holtan.

A szomszédja tágranyílt szemmel hallgatja, majd heves együttérzéssel felkiált:

— Arról a fáról, Sextus, okvetlen kell, hogy adj nekem is egy oltógallyat!

Amerikai kultúra 1957

Szegő Gizi rajza

Valahol el kell kezdeni

Szür-Szabó József rajza

Oroszlánszelídítő: Előbb itt gyakorolj, kisfiam, hogy megszokjad a bestiát...

MÁS BOLYGÓBELIEK, figyelem!

Hiába, az amerikaiak értik a csíziót! Tudják, hogy pénzzel mindent el lehet érni! Egészen bizonyos, hogy nemcsak a Földön van élet, hanem más bolygókon is, esetleg távolabbi csillagvilágokban is. Nyilván sok másvilágbeli lény settenkedik már a Föld körül, csak még nem szánta rá magát, hogy leszálljon nálunk. A megoldás: anyagilag kell érdekeltté tenni őket a földi látogatásban.

A „Daily Express" amerikai tudósítója szerint a New York állambeli Buffalóban külön bizottság alakult a kérdés megoldására. A bizottság 500 000 dollárt ajánlott fel az első más bolygóbeli utasnak, aki Földünkre érkezik. Az ajánlatot hat nyelven sugározták ki az űrbe, hogy a világűrlakó megértse, akár angol, akár spanyol, akár német, akár orosz, akár francia, akár arab az anyanyelve.

Magukra vessenek az élhetetlenek, ha nem élnek a kecsegtető alkalommal!

GÁDOR BÉLA:

Fényes krajcár

Még nem voltam egészen hatéves, de már nagyon szerettem a pénzecskét. Tudtam, hogy van fillér, meg krajcár, aztán tíz- és húszfilléres, az utóbbit hatosnak is hitták. A korona már kívül esett érdeklődési körömön, ilyet csak más kezében láttam, Ferenc Jóska volt rajta szakállal. Pénzhez rendszerint úgy jutottunk — most a bátyámról és magamról beszélek, mert a nővérem, leány lévén, egész más üzleti módszerekkel dolgozott — mondom, mi fiúk úgy jutottunk pénzhez, hogy gavallérnak ismert felnőttek kabátját addig ráncigáltuk, míg meg nem unta, és ide nem adta a krajcárt. Persze, sokszor felvilágosítottak bennünket arról, hogy a pénzszerzésnek ez a módja neveletlenség, de mi úgy véltük, hogy ennek a szónak: „neveletlenség'', semmi értelme sincs, viszont a krajcárnak annál több van, mert érte cukrot és játékot lehet kapni.

Apámnak ebben az időben vendéglője volt, amit másképpen úgy is neveztek, hogy bodega. Itt sok ember megfordult, kocsisok, kupecek és parasztemberek, akik bejöttek faluról a hetivásárra. Zöld és piros likőröket ittak, amiket apám saját maga töltött be kis poharakba, de lehetett fröccsöt is kapni. Egy kis üvegszekrényben kis tányérokon kocsonya volt, száraz kolbász, meg pogácsa, egy külön díszhelyen pedig nagy sárga libamáj volt kiállítva, amiből apám olyan vékony szeleteket vágott, mint a papiros, hogy az adag elfedje a tányért és többnek látszódjék.

Mi ketten, Laci meg én, többnyire a bodega küszöbén ültünk, úgyhogy a vendégek csak a testünkön keresztül juthattak be a boltba. Ez nagyon praktikus eljárásnak bizonyult, mert így könnyebben meg tudtuk rostálni a vendégeket megvághatóság szempontjából. A parasztokkal és kocsisokkal nem is kísérleteztünk, inkább a jobbfajta városi kabátokat ráncigáltuk, különösen a pohos emberekét, mert azt tapasztaltuk, hogy kövér ember könnyebben nyúl a zsebébe. Ilyen volt például Rosenberg, a papírügynök, aki ritkán jött ugyan, de fehér pénzt adott, tízfillérest. Igaz, hogy azért el kellett neki énekelnem a „Hulló falevelet'' elejétől végig.

Voltak napok, amikor az üzletmenet érthetetlenül pangott és egy nyomorult krajcár se jutott a zsebünkbe, mintha csak megbabonáztak volna. Egy ízben, ha jól emlékszem, három napig tartott a rossz üzletmenet és már nagyon idegesen ültünk a küszöbön, jobbra-balra kémlelődve „kuncsaft'' után. Még nagyobb bosszúságunkra arra jött a kis Halkovits és szemtelen pofával, cukrot szopogatva megállt előttünk. Ez a Halkovits városszerte irigyelt fiú volt, mert a jobb kezén hat ujja nőtt és ezt egy krajcárért mutogatta, így mindig tele volt a zsebe pénzzel és cukorral. A gazdagság, ahogy az lenni szokott, gőgössé és fennhéjázóvá tette, most is azért állt meg előttünk derekát hintázva, hogy hencegjen. Kincset érő jobb kezét gondosan a háta mögé rejtette, s akkorákat cuppogott a cukorral, hogy mindkettőnknek összefutott a nyál a szánkban.

— Adj egy szem cukrot, Halkovits — mondta a bátyám tikkadtan, mert a mohó vágy elnyomta benne a mértéktartó önérzetet.

De Halkovits, mint rendesen, fenékig akarta élvezni helyzetadta előnyét és foghegyről odavágta:

— Vegyetek magatoknak, ha cukrot akartok ... — És ötujjú kezével csörgette a pénzt a nadrágzsebében.

— Legalább a hat ujjadat mutasd meg ... — szóltam én, hogy mégis legyen valamink ebből a Halkovitsból. Láttam rajta, hogy fontolóra veszi a dolgot, nem akarja a húrt túlfeszíteni. Valóban, háta mögül előrántotta hatujjú kezét, gyorsan végighúzta az orrunk előtt, aztán nevetve, nagy bakaugrásokkal elszaladt. Laci dühös volt, mert alig láttuk a kezét, de csakhamar felderült az arca: az utca vége felől a kétméteres Matulka közeledett. Tudtuk, hogy tőle biztosan kapunk valamit, mert Matulka bohém ember, köztudomású, hogy eladta a csontvázát a városi múzeumnak. A hosszú, vékony ember valóban már messziről mutatta a pénzt, majd barackot nyomva a fejemre, hogy mégse adja egészen ingyen, markomba nyomta a krajcárt. Aztán hosszú lábával keresztüllépett rajtunk és bement a bodegába. Én megbűvölten néztem a pénzt: fényes, gyönyörű, vadonatúj krajcár feküdt a markomban. Azonnal bevettem a számba, mert ebben az időben már, sajnos, a pénzt nemcsak mint csereeszközt tiszteltem, hanem önmagáért is szerettem. Volt idő amikor tizennégy krajcár spórolt pénzem volt és mind a tizennégy pénzdarabot reggeltől-estig a számban forgattam. Laci nem szerette ezt a passziómat és rámförmedt:

— Azonnal köpd ki!

Összeszorítottam a számat és nem feleltem. Az új krajcárnak savanykás, kellemes íze volt. De Laci dühbe gurult:

— Köpd ki, vagy nyakon váglak!

Már emelte is a karját, mire én ijedtemben lenyeltem a krajcárt és ordítani kezdtem. Laci elráncigált az üzlet elől és behúzott a kapu alá.

— Ne bömbölj — mondta, — nem lesz a krajcárnak semmi baja.

Még jobban ordítottam, mert megértettem, hogy bátyám a krajcárt félti, nem a testvérét. Ki tudja mi lesz velem, talán bele is halok. Laci, az ügy érdekében, most már hozzá látott, hogy lecsillapítson:

— Más is nyelt már pénzt, azért nem csinált ilyen cirkuszt! Majd kijön az ...

Lassan világosság gyúlt az agyamban és tisztelettel néztem bátyám nagy, gömbölyű fejére, minden bölcsességek forrására. Ő felhasználta az alkalmat, hogy oktasson:

— Máskor ne vedd a pénzt a szádba, te hülye! Most már ehetnénk cukrot. Gyere és egy szót se senkinek! El ne menj a szemem elől és ha k e l l, szóljál.

Bement a házba és én szégyenkezve kullogtam utána. Bent leültünk egymással szemben és néztük egymást. Volt krajcárunk és mégsem volt. Pedig mennyi mindent lehet venni egy krajcárért! Medvecukrot, csavart cukrot és két darab filléres cukrot, ami édes és kemény, úgyhogy órákig lehet szopni. Laci úgy nézett rám, mint a család züllött tagjára szokás, aki elkártyázta az apai örökségét.

— Még nem kell? — kérdezte szigorúan.

— Nem — feleltem vergődve és cselhez folyamodtam. Előkerestem egy madzagot, befűztem egy skatulyába és húzni kezdtem magam után a dobozt. Közben sípoltam, mint a mozdony, így akartam elfeledtetni bátyámmal a kínos szituációt. De ő nem ment lépre, továbbra is komoran szemlélt, mint aki nem is tud megérteni ennyi léhaságot. Aszkétikus arckifejezésén látszott, hogy őt semmi más nem érdekli, csak a krajcár, ami a bögyömben van, ennek szenteli hátralevő életét. Én is nemsokára abbahagytam a játékot, mert gyötört a lelkiismeretfurdalás.

Amikor vacsorára megkaptuk a kávénkat, rövid tanakodásba fogtunk, vajon az elfogyasztott vacsora nem fogja-e kedvezőtlenül befolyásolni a krajcár visszanyerésének esélyeit. Végül Laci kegyesen beleegyezett, hogy megigyam a kávémat, sőt azt is megengedte, hogy a kenyeremet is beleapríthassam.

Másnap reggel, amikor felébredtem közös ágyunkban, Laci már éberen hajolt fölém és figyelt. Első szava ez volt:

— Még nem kell?

— Nem! — mondtam dacosan, mert már túlzásnak tartottam, hogy ennyire kínozzanak valakit egy krajcárért. Még ha tíz fillér volna! Levert hangulatban öltöztem fel, még megmosdani sem volt kedvem. Laci állandóan mellettem, mint egy fegyőr. Végre úgy tíz óra tájban megkordult a gyomrom. Amikor közöltem a bátyámmal az örvendetes hírt, egyszeriben megváltozott. Az arca mosolygós lett, valósággal átszellemült és gyengéden megfogva a kezem, lekísért az udvar végébe. Ott gondosan kiválasztott egy megfelelő helyet, két tenyerével megtisztította a földett és barátságosan felszólított, hogy guggoljak le. Aztán ő is mellém kuporodott és várt. Néhány másodperc múlva ujjongó örömmel kiáltott:

— Kint van!

Felkapta a pénzt és rohant vele a kúthoz, hogy megmossa. Én is rendbeszedtem magam és szaladtam utána. Néhány perc múlva a fényes krajcár már ott hevert a cukorkaárus fiókjában és mi a küszöbön ülve ragyogó pofával szoptuk a filléres cukrot.

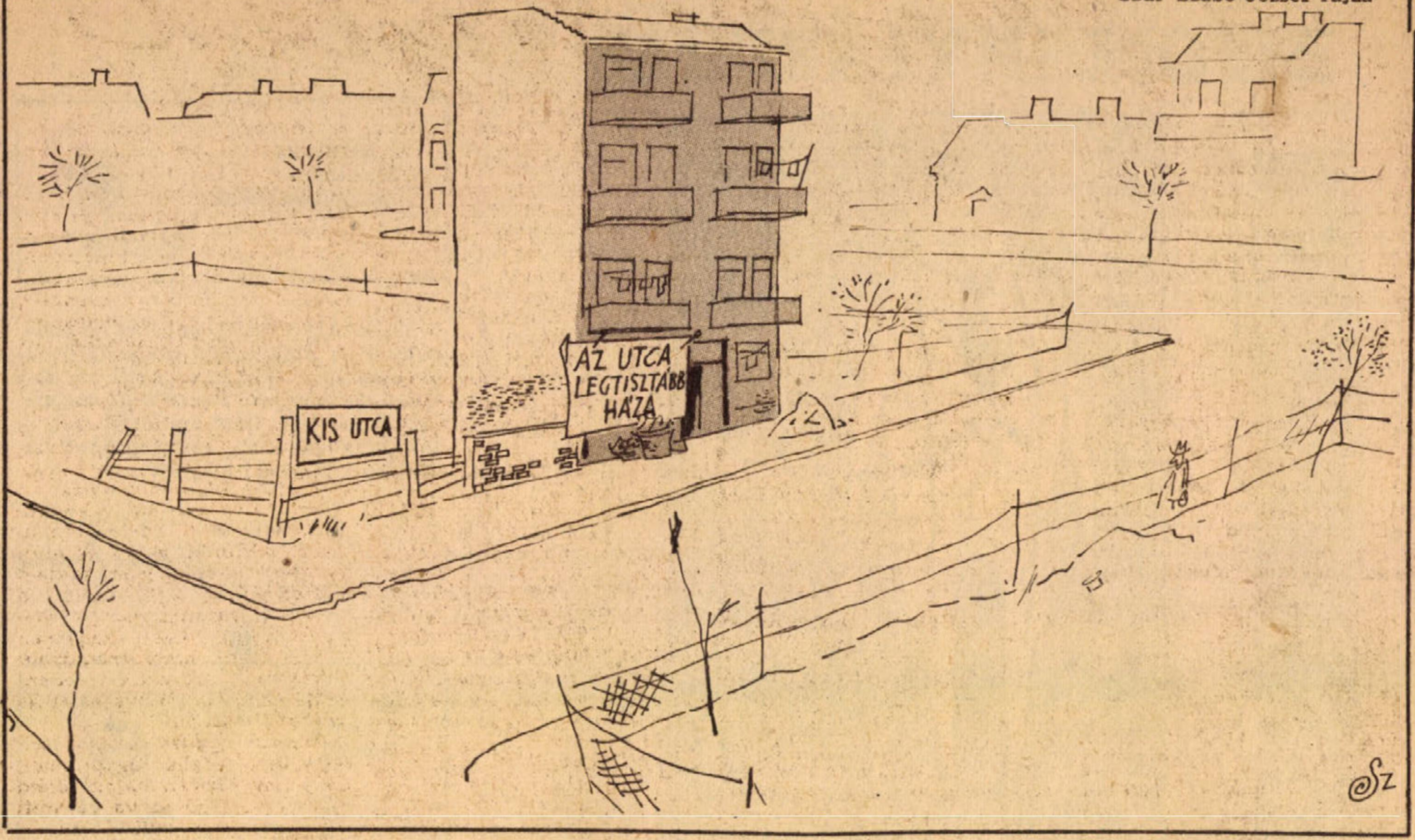
— Jó? — kérdezte Laci nyájasan.

— Jó! — feleltem elégedetten.

És hogy boldogságunk teljes legyen, mint egy végszóra feltűnt a sarkon a tízfilléres kövér Rosenberg alakja.

Erős mezőnyben az első

Szűr Szabó József rajza

A NÉMA GORÁN ESETE

Dolgos és erős férfi volt Cenov Gorán. Dolgos, de egyszerű. Markos, de együgyű. Néma Goránnak hívták, pedig nem volt néma.

Ez a gúnynév pedig a következőképpen ragadt rá:

Egy napon Gorán fejszét fogott, s elment az erdőbe fát vágni. Egész halommal vágott, alaposan felmálházta magát, és elindult vele a falu felé: a felét az iskolának szánta eladásra, felét pedig haza akarta vinni.

Amint bejutott a faluba, a málha eltorlaszolta a szűk falusi utcát. Hát épp ennek a kis sikátornak az alsó vége felől lépked a gazdag falusi nagygazda, Vetovszki Nako. A kocsmából jött ki, s úgy kimelegedett a pálinkától, hogy kigombolta a bekecsét. A bekecs pedig nem is bekecs volt, hanem bunda. Szófiában varratta.

Ment hát Nako bácsi az utcán. De az utca el volt torlaszolva. Amikor közel értek egymáshoz, Gorán utat akart adni neki, de az ágas fák beleütköztek egy útmenti kerítésbe, és az átmenésre igen kevés hely maradt.

— Bocsásson meg Nako bá', álljon félre, nehogy beleakadjon valamelyik ág — szólt Gorán.

— Mit? Hogy egy nagygazda térjen ki egy szegény ördögnek? Soha!

Tehát Nako csak ment tovább gangosan, rá sem hederített Gorán kérésére.

Így történt, hogy amikor találkoztak, egy reccsenés hallatszott: egy ág beleakadt a bunda zsebébe és letépte a bunda egy darabjával együtt.

Most... mi lesz? Gorán ledobta a fát és rohant a nagygazdához. És mit kellett látnia: a bunda bizony elszakadt.

— Bocsásson meg, Nako bá'.

— A „bocsánat" még nem javít semmit — mondja a nagygazda. — Megfizeted a bundámat.

— Hát miből, Nako bá'? Hiszen tudod, hogy milyen ágrólszakadt vagyok.

— Amiből tetszik. Majd meglátjuk, ha a végrehajtóval jövök.

S mivel Gorán csakugyan nem fizette meg neki az elszakított bundát, a nagygazda pert indított.

Megkapják az idézést, eljött a tárgyalás napja.

A bíró először Nakót kezdte faggatni — így volt ez rendjén. Az elmondta az esetet.

— És te mit szólsz ehhez? — fordult a bíró Góránhoz.

De Gorán csak nézett lefelé, és semmit sem válaszolt.

— Ide hallgass! Néma vagy talán? Felelsz vagy nem felelsz? Ez az ember süketnéma! Miért hoztátok ide nekem?

— Nem süketnéma ez, bíró uram! Tetteti magát!

— Mikor beszélt utoljára vele, kegyelmed? — kérdi a bíró.

— Hát amikor elszakította a bundámat.

— Mit beszélt?

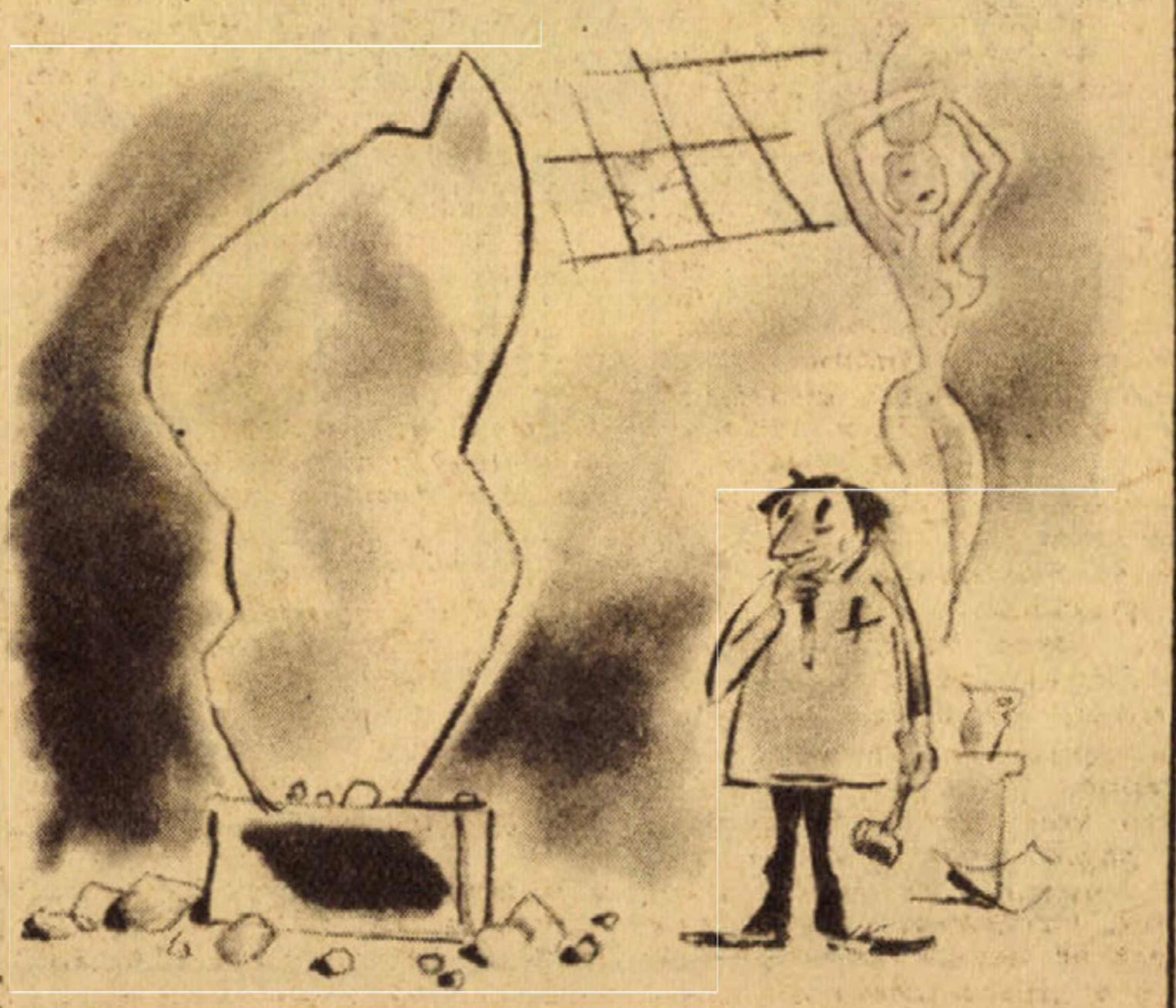
— Azt mondta nekem: „Nako bá', egy kicsit álljon félre, nehogy beleakadjon valamelyik ág."

— Akkor menj haza. Nem jár neked egy fitying sem!

Dimiter Szimidov

Tűnődés

Toncz Tibor rajza

— Ha így hagynám, absztrakt lennék! . . .

Családi ereklye

Réber László rajza

Megelőzte korát

Szür-Szabó József rajza

A margitszigeti zenélő kút, amely már a csendrendelet előtt sem zenélt ...

Levélváltás őszi üdülésről

I.

A Miramare
Szálloda
Igazgatóságának

Biarritz

Tisztelt Uraim! Két hétig szeretnék az önök szállodájában üdülni. Egyágyas tengerre néző szobára volna szükségem. Szeretném magammal vinni hét éves dáklimat is, kérem, irják meg, befogadnak-e kutyákat a szállodájukba.

Tisztelettel:

Etienne Dupont

II.

Mr.
Etienne
Dupont

Paris

Válaszolva nb. levelére értesitem, hogy több mint harminc esztendeje vagyok a szállodai szakmában. Ezen hosszu idő alatt:

1. Még sohasem fordult elő, hogy egy kutya cigarettázzon az ágyban és kiégesse a drága ágyneműt.

2. Még sohasem fordult elő, hogy egy kutya gorombáskodjon a szobapincérrel, mert az két perccel később hozta a reggelit.

3. Még sohasem fordult elő, hogy egy kutya a damaszt ágyteritővel törölje le sáros csizmáját.

4. Még sohasem fordult elő, hogy egy kutya molesztálja női alkalmazottainkat.

5. Még sohasem fordult elő, hogy egy kutya magával vigye törülközőinket, szalvétáinkat, evőeszközeinket, vagy hamutartóinkat.

6. Még sohasem fordult elő, hogy egy kutya a feleségeként jelentsen be egy nőszemélyt, akivel az utcán ismerkedett meg.

7. Még sohasem fordult elő, hogy egy kutya éjszaka berugva jöjjön haza és olyan botrányt csináljon, hogy a portásnak rendőrért kell telefonálni.

8. Még sohasem fordult elő, hogy egy kutya hamis nevet irjon a bejelentőlapra és fizetés nélkül meglógjon.

Ezek után természetesen nagyon szivesen látjuk a dáklit szerény szállodánkban és gondoskodunk róla, hogy sürgönyileg jelzett időben tengerparti szoba várja.

Kiváló tisztelettel:

a Miramare Szálló vezetője

U.i. Amennyiben a kutyája szavatolja, hogy ön is rendesen fogja magát nálunk viselni, önt is magával hozhatja.

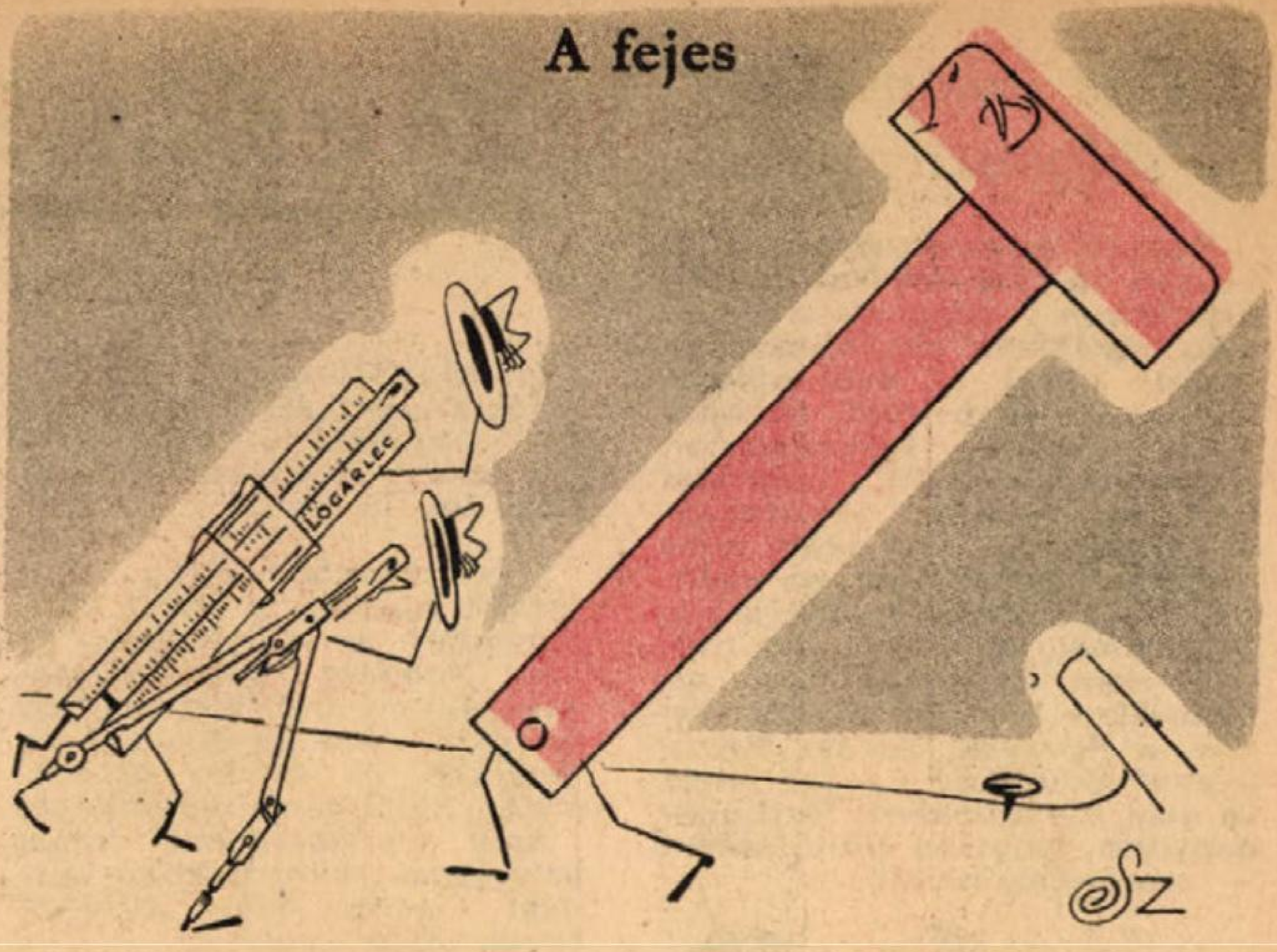
(sta)

Ismeri a helyzetet

— Mi ez, egy lakatosműhely?
— Dehogy, ez a szabóság haszonkulcsa...

A fejes

Vita-fórum

Néhány héttel ezelőtt elhatároztam, hogy Krautschneider Anna Mária néven hozzászólok a Friss Képes Hírlap vitájához. Már meg is fogalmaztam magamban levelem első mondatát: „Tisztelt szerkesztőség! Nem tudom, kíváncsiak-e egy nyugalmazott műlovarnő véleményére, de én azért elmondom. Sokat tapasztaltam az életben..."

Aznap este megvettem a Friss Képes Hírlapot és vacsora után elolvastam a vita-fórumot. Érdekes dolgokat tudtam meg belőle. Többek között azt, hogy egy vidéken élő, koros nyelvtanárnő helyteleníti a hózentráger-viseletet, egy főfelügyelő viszont amellett kardoskodott, hogy igenis bele lehet szeretni valakibe egy pillanat alatt, ő is hasonlóképpen szeretett bele a feleségébe, amikor meglátta a lóvasúton, hatvanhét évvel ezelőtt. A harmadik levélíró, egy kettőskönyvelő, a helyes csikóneveléséről írt és szembeszállt egy olvasóval, aki kételkedett abban, hogy a boldog házassághoz jó fizetés is kell.

Ezekből a levelekből, sajnos, nem tudtam meg, hogy tulajdonképpen miről vitáznak. De most már izgatott a dolog és eltökéltem, hogy utánajárok a dolognak. Krautschneider Anna Mária is állandóan nógatott a lelkem mélyén. Megkérdeztem a barátaimat, az ismerőseimet, de senki sem tudta, hogy miről vitázik a Friss Képes Hírlap. Egyesek szerint az öregurak neveletlenségéről, mások szerint a káros dohányzásról. Krautschneider Anna Mária, a másik énem egyre türelmetlenebb lett. Amikor kitaláltam őt magamnak, finom, halk vénleánynak találtam ki, franciás műveltséggel és magyar macskákkal, értelmet sugárzó tekintettel és elefántcsont-medaillonnal a kebelén. Ilyen is volt néhány napig, de aztán teljesen megváltozott. Elhanyagoltan, kócosan, slampos pongyolában sétált fel s alá a fejemben és durva hangon állandóan veszekedett velem, amiért még mindig nem írtam meg azt a levelet. „Mondd, van neked egyáltalában véleményed?" — kérdezte gúnyos hangon és rekedten felkacagott. Nem bírtam már tovább ezt az áldatlan állapotot, ez a lompos, lehetetlen nőszemély felbillentette lelki egyensúlyomat és pokollá tette minden szabadidőmet. Végre eszembe jutott a megoldás. Elmentem a Friss Képes Hírlap szerkesztőségébe.

Remek szerkesztő fogadott, szivarral is megkínált, mondhatom, nagyon kedves volt, de amikor mellének szögeztem a kérdést, elsápadt és magába roskadt. Szemében könyörgést láttam és a téboly jeleit.

— Miről vitáznak? — emeltem fel ismét a hangom, mert eszembe ötlött Krautschneider Anna Mária.

— Nem tudjuk! — sóhajtotta Remek szerkesztő és pirulva lehajtotta fejét. — A vitavezető munkatársunk elhunyt. Ő volt az egyetlen ember, aki tudta, hogy miről folyik most a vita. Halála előtt ezt a levelet írta nekünk.

A levélben ez állt:

„Nem adtatok prémiumot,
nem bocsátok meg soha.
Vitánk titkát sírba viszem,
haha, gyertek le oda!"

— Mi volt az alapkérdés? Arra sem emlékeznek? — faggattam tovább a szerkesztőt, aki éppen priznicet rakott a fejére.

— Szerkesztőségünk legöregebb tagja, Dudori bácsi, a hivatalsegédünk. Százkét esztendős. Ő megesküdött arra, hogy az alapkérdés az volt: „Verheti-e az elvált férj a feleségét és minek?"... — motyogta a szerkesztő és hozzátette: — Mi már régen abba akartuk hagyni a vitát, de nem merjük. A posta teherautókon szállítja hozzánk a leveleket... Nagyon kérem, uram, ne áruljon el minket, az isten szerelmére...

Megígértem. Második énem, Krautschneider Anna Mária azonban tovább macerált. Végül is megúntam a dolgot és leültem megírni a levelet:

„Tisztelt szerkesztőség! Az én véleményem is az, de azért a tormásvirstlit is szeretem. Bocsássanak meg egy öregembernek. Krautschneider Anna Mária, műlovarnő."

A levél szóról szóra megjelent az újságban. Mi tagadás, büszke voltam, mint egy lírai költő első szonettje megjelenésekor. Egy héttel később azonban azt kellett látnom, hogy egy okvetetlenkedő hozzászóló vitába szállt velem. Dühbe gurultam.

— Azt már nem! — kiáltottam tollat ragadva. — Az igazság az én oldalamon van! Ha kell, harcba szállok érte! Győzelem vagy halál!

És megírtam második számú hozzászólásomat.

Egy született Krautschneider-lány nem is tehetett másképp.

Mikes György

Szakmai gőg

— Idenézz! Így kell tépni az inget és nem úgy, ahogy te csinálod!...

Le a bürokráciával!

Akik kikaparják a sültgesztenyét...

Húszan panaszkodnak ... A húszak a Művelődésügyi Minisztérium felügyelete alá tartozó grafikai alkotóközösség tagjai. Közel öt éve működnek, kül- és belföldi kiállításokat, állami, kereskedelmi propagandaanyagot, nyomdai grafikai munkát készítenek. A Felsőerdősor 16. szám alatt műtermet létesítettek, ez azonban húsz művész számára nagyon kicsi. És mert húsz művész nem dolgozhat ilyen alkalmatlan helyen, a Tanácshoz, a Fővárosi Tanács Közületeket Elhelyező Csoportjához és más hivatalokhoz fordultak nagyobb helyiség kiutalásáért — eredmény nélkül.

Ebben az évben is több helyiséget kutattak fel és kiutalását kérték a KECS-től. Kérésüket minden esetben elutasították. Felfedeztek a Bajza utca és Benczur utca sarkán egy alkalmas helyiséget — ebből étterem lett. Egy Alkotmány utcai bejelentésük eredményeképpen egy egyesület irodahelyiségét rendezték be. A Nádor utcában is találtak egy lakatlan, volt munkásszállót. Ide egy szövetkezet került. Így maradtak a szűk, alkalmatlan helyen és hogy mégis dolgozhassanak, időnként mindig kölcsönkértek egy-egy helyiséget.

Mostani alkalmi helyiségükben az Októberi Forradalom 40 éves jubileumára végeznek nagyobb munkát, de itt is csak ideig-óráig maradhatnak.

Most ismét helyiség után kutatnak. Az alkotóközösség vezetői azonban már előre félnek attól, hogy — ha találnak megfelelő műtermet — a kiutalást ismét más kapja meg.

(sti)

Csalafinta dolgok

Egy jegyzőkönyvről van szó. A Nógrád megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központnál készítették. Így hangzik:

„Raktárunkból teljes egészében kiadtuk a rizsát, diót, mogyorót és a barackot és ezek kiadása után raktárnaplónkban még szerepel 3,30 kg rizsa, 18,30 kg dió, 1,10 kg mogyoró és 26 kg barack, mely hiányként mutatkozik.
Ezen áruféleségeket, mivel valósággal raktárunkban már nem szerepelnek, töröljük raktárnaplónkból."

Ez pont úgy fest, mintha egy pénztárosnak az elszámolásnál hiányozna ötszáz forintja és ahelyett, hogy keresné-kutatná a hiány okát — egyszerűen törli azt a pénztári jelentésből. Nyílt, egyenes jellemre valló elintézés, ugyebár?

De ha már a Nógrádmegyei Mezőgazdasági ésígytovábbnál ennyire dühöng az őszinteség, nem lett volna helyesebb mindjárt megírni, hogy a hiányzó diót, mogyorót, miegymást egyszerűen — megették?

A ceglédi FMSZ Áruházban egy SZÖVOSZ-ellenőr arról faggatta az áruházi osztályvezetőket, hogy vajon honnan és miből származik az ellenőrzésnél megállapított jelentékeny többlet. Az egyik osztályvezető elmondta, hogy a leértékelt selejtcikkeket is rendes áron vesztegették:

— De miért volt erre szükség? — hangzott a revizor kérdése.

— Mert az áruházban lopások történtek és az ebből eredő kárt akartuk behozni ...

A „behozás" persze a lopás összegét jóval meghaladta. Innen adódott a többlet!

A vecsési FMSZ Húsbolt vezetője a 28 forintos zsírszalonnából füstölt szalonnát készített és azt 46 forintért adta. A 30 forintos sertéshúsból pedig kolbászt töltött és azt 60 forintért mérte. Persze, a könyveiben mindenütt az alacsonyabb alapárak szerepeltek.

A csalás kiderült és a vezetőt kötelezték a 10.000 forint többlet visszafizetésére. Elég olcsón úszta meg ...

(pp)

Mikor fúrnak már nálunk?

A VIII. kerületben a Bókay János u. 10-ben van a Műanyag- és Fémfeldolgozó KTSZ széntároló pincéje, melyet hónapok óta lassan, de biztosan elönt a talajvíz. A Vízművek, a Talajkutató Intézet, a Házkezelőség megállapította — amit mi már úgyis tudunk — hogy talajbeszivárgás van; nemcsak nálunk, hanem a környéken azonos időben, több helyen is. Megnyugtatásunkra közölték, hogy a víz vissza fog húzódni. De a víz ezt a megnyugtatást nem vette figyelembe és tovább emelkedett.

Elhatároztuk, hogy saját erőnkből vízgyűjtő aknát csináltatunk a pincében. És itt kezdődtek el a leküzdhetetlennek látszó akadályok!

A Szivattyúgyári Dolgozók KTSZ-hez fordultunk, amely az OKISZ-hoz irányított bennünket. Az OKISZ viszont a Víztelenítő és Tetőszigetelő KTSZ-t ajánlotta. Itt kijelentették, hogy csak tetőszigetelést készítenek, ezért a Vasipari KISZÖV-öt javasolták. Innen az Építőipari KISZÖV-höz küldtek bennünket. Ezután az É. M. II. szigetelő részlegéhez vezetett utunk. Kitűnt, hogy csak papírszigetelést vállalnak. A Mélyépítő KIOSZ-hoz kerültünk, ők viszont a Mélyfúrási Központ Javító Vállalatot javasolták. A következő állomás a Tokodi Mélyfúró budapesti kirendeltsége volt. A tokodiak sajnálkoztak, hogy csak nagyfúrásokat végeznek és a Pestmegyei Vízépítő és Útkarbantartó Vállalatra hívták fel figyelmünket. Itt aztán végre találtunk egy építésvezetőt, aki ígéretet tett arra, hogy kijönnek munkafelvételezés céljából. A vízgyűjtőt tehát — ha minden jól megy — ők fogják megfúrni — ha csak a „beütemezés" nem fúrja meg ígéretüket.

Detki Kálmánné
IX. Szamuelly u. 20.

Egy pesti illatszerboltban

Vasvári Anna rajza

— Ó, van Odol-szájvíz?
— Dehogy kérem. Ez a prototípus ...

ZÁRVA

Hézagos ismereteimet kiegészitendő, vasárnap délelőtt elzarándokoltam a Szépművészeti Múzeumba — hol őszinte sajnálattal voltam kénytelen tudomásul venni, hogy a Rembrandt-kiállítás csupán kedden, csütörtökön, valamint szombaton áll a nagyközönség rendelkezésére.

Az ilyenfajta korlátozást éppen vasárnap, amikor minden-

ki ráér, nem tartom túl célszerűnek — még az esetben sem, ha a teremőrök kis létszámával indokolják.

A múzeum közkincs, a Rembrandt-kiállítás nagy művészi élményt nyújt, ezért helyes lenne, ha a közönség vasárnap is gyönyörködhetne minden idők egyik legnagyobb festőjének képeiben.

(—máth)

Ez aztán játék!

A játékárukat kivitelező vállalat a kézügyességet fejlesztő és fantáziát fejlesztő játékok között egy ügyes konstrukciót hozott létre, mely egyesíti mindkét játéktípust.

A játékboltokban ugyanis korlátlanul kapható a 6—8 éves kislányok számára alkalmas, kis varrókészlet, melynek előre rajzolt mintájára színes gyöngyöket kell felvarrni. A varrás művelete mindenek előtt a kézügyességet fejleszti.

Igen ám, de a dobozban levő kis gyöngyöket úgy gyártották, hogy azok semmiképpen se legyenek áthúzhatók a varrótűn. A gyöngyökön levő lyukacskák átmérője ugyanis lényegesen kisebb a legvékonyabb varrótű átmérőjénél. A játéknak ez a megoldása azután a gyermek fantáziáját fejlesztheti azokról, akik a játékot jóváhagyták és árusítását engedélyezték ...

Legyen taxiszerző iskola is

Javasolom, állítsanak fel taxi szerző iskolát is, ahol az utasokat arra oktatják, hogyan lehet szabad jelzésű taxit fogni.

Az iskola felállítását azért javasolom, mert már sokszor dühöngtem a pesti taxik miatt. Legutóbb, szeptember 28-án éjjel 11 óra 30 perckor a Kecskeméti utcában taxira vadásztam.

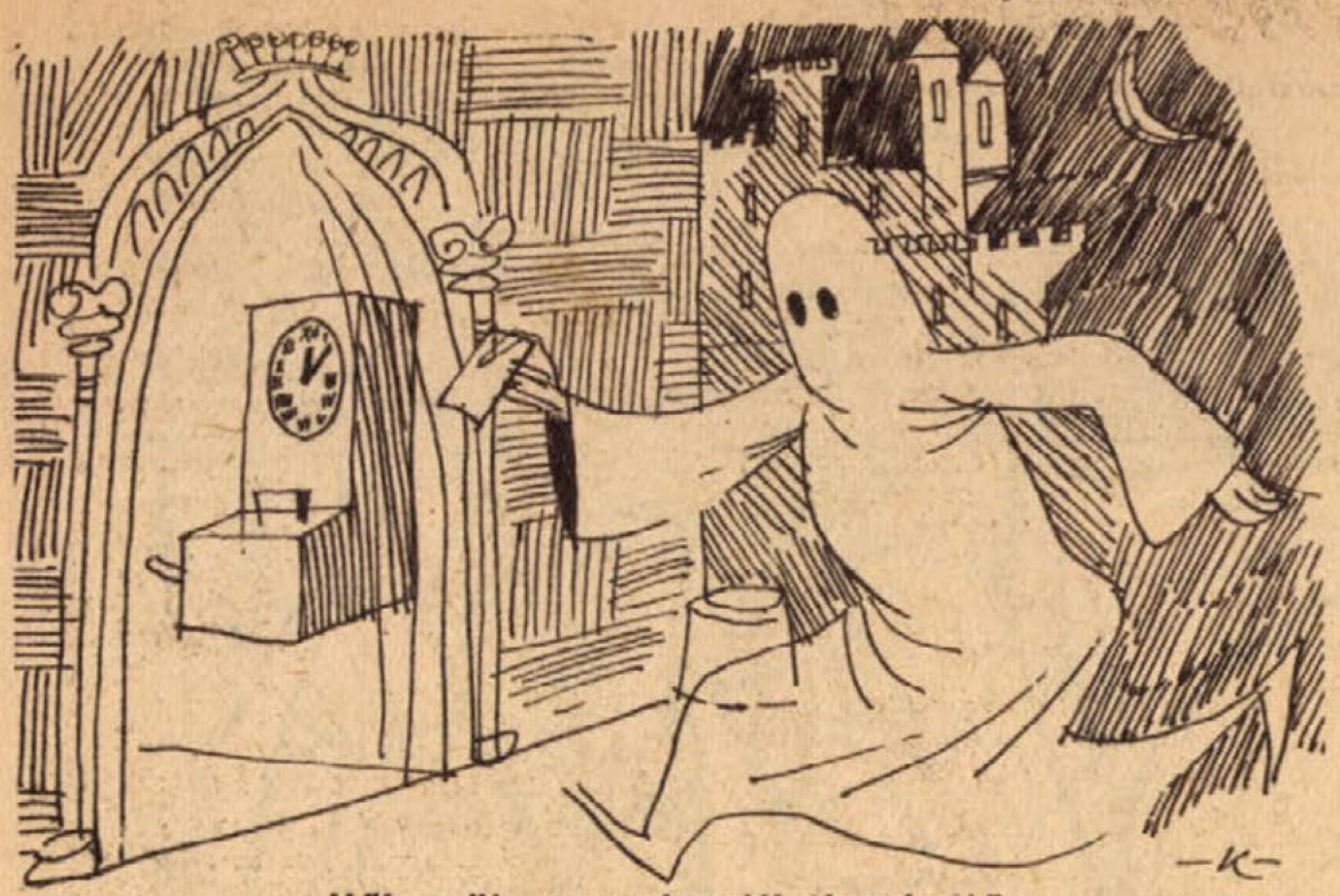
Arra jött a Ja—959-es számú taxi, hiába integettünk, elrobogott. Ezután a Calvin térre mentünk, ahol pár perc múlva megint elsuhant mellettünk ugyanez a taxi, ismét szabad jelzéssel. Kisvártatva a JA—118-as taxi nem akarta észrevenni integetésünket. A Vásárcsarnok előtt a JA—634-est akartuk megállítani — eredménytelenül. Pedig az utóbbi két kocsi is „szabad" jelzéssel futott.

Gyalog mentünk haza és útközben jutott eszünkbe, hogy az utasok ezrei helyeselnék a taxiszerző iskola felállítását.

Balogh János
IX., Baranyai u. 7.

Lusta szellem

Kaján Tibor rajza

— Hűha, öt perccel múlt tizenkettő...

A Geiger-Müller számlálócső alkonya

Beugorva a propagandának, magam is vakon bíztam a Geiger—Müller számlálócsőben, s elhatároztam, hogy ha valaha sugárzásmérőre lesz szükségem, ragaszkodom a Geiger—Müller számlálócsőhöz, óvakodom az utánzatoktól, visszautasítok mindenféle más márkát. Most a Népakarat szeptember 19-i számában megdöbbenve olvastam a Geiger—Müller számlálócsőről a következő leleplező sorokat:

„Ennek a műszernek az a hátránya, hogy körülbelül tízmilliárd mérés után kiöregszik és használhatatlanná válik. Hiba az is, hogy ennél a készüléknél minden mérés után mintegy tízezred másodpercig tartó holt idő következik be és ezalatt a Geiger—Müller cső érzéketlen a rádióaktív sugárzásra."

Ezzel persze eddig nem hencegtek. Ha tehát gyanútlanul vettem volna egy Geiger—Müllert és percenként megszakítás nélkül éjjel-nappal használtam volna, körülbelül húszezer év múlva ott álltam volna egy kiöregedett, használhatatlan műszerrel, és vehettem volna másikat. Nem beszélve arról, hogy minden mérés után jó tízezred másodpercig malmozhattam volna a hüvelykujjammal, amíg a készülék újra hajlandó lesz számolni.

Az új készülék, amely jobb a Geiger—Müllernél, a Népakarat cikke szerint szinte korlátlan ideig használható, tehát húszezer év múlva sem jövök zavarba. Viszont ez sem tökéletes! Két mérés között még mindig egymilliomod másodperc a holtidő, s ezalatt a készülék egy helyben topog, nem mér. Mivel ütöm agyon ezt az egymilliomod másodpercet?

F. T.

Romlatlanság

Várnai György rajza

— Remélem, nem mentél Pistával túl messzire...
— A dehogy! Itt a szomszéd utcában van a lakása...

Szükségtelen helyreigazítás

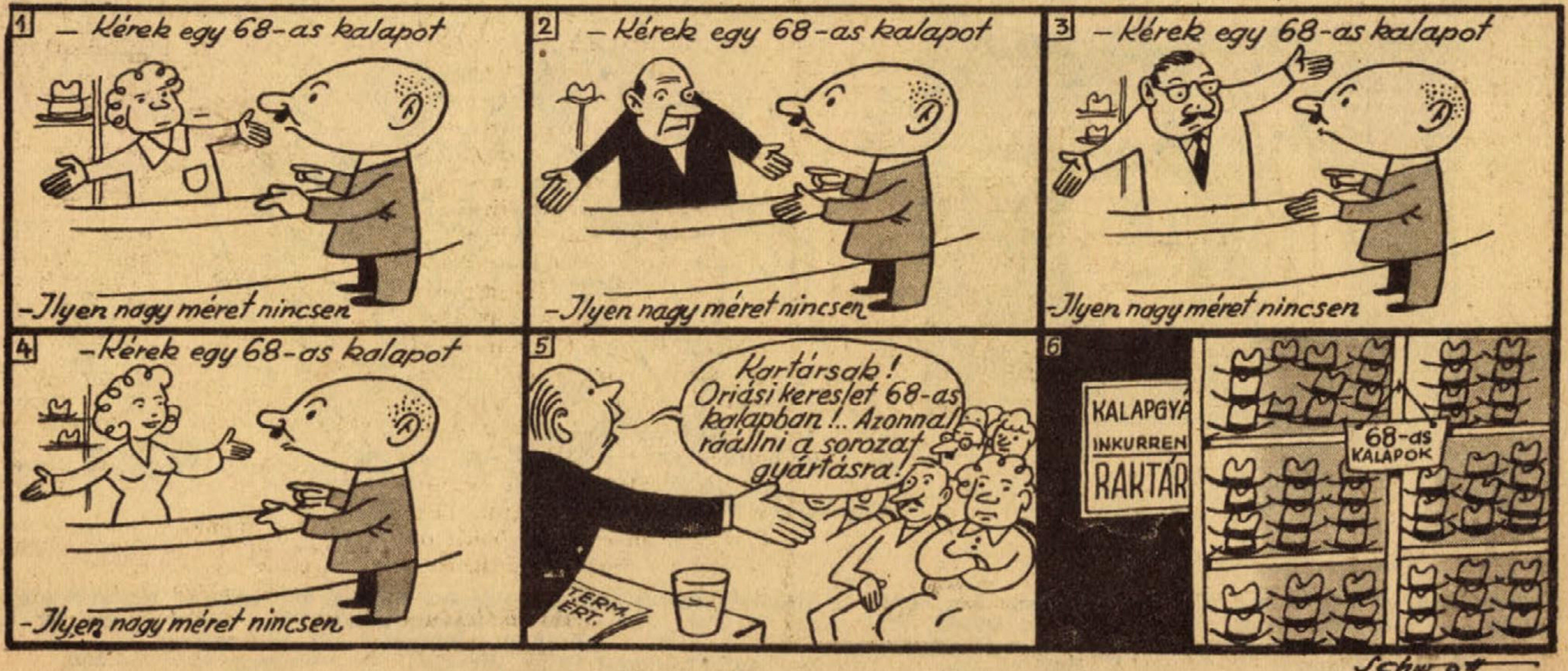
Lapunk 32. számában „Belváros" címmel aprócska karcolatot közöltünk, amely egyes belvárosi eladók ügyeskedését állította pellengérre. Megemlítette a kis írás, hogy milyen sok üzletben kelletik portékájukat a kereskedők azzal, hogy azt állítják: éppen most vett belőle valamelyik népszerű sztár. A karcolat írója az egyik legnépszerűbb sztárunknak, Gyurkovics Máriának a nevét említette meg.

Az írás tendenciája és szatirikus jellege legjobb meggyőződésünk szerint napnál is világosabb volt. A kitűnő és általunk is igen nagyrabecsült művésznő — mint az hozzánk intézett tiltakozó leveléből kiderül — mégis megsértődött. Bár ismételjük: elképedtünk méltatlankodásán, kérésére ehelyütt közöljük, hogy a szóbanforgó humoreszk csak illusztratív példaként használta az ő nevét s a tárgyi valóságnak nem felelt meg sem az, hogy ezreket költött selyemruhára, golyóstollra, klipszre, zsebatlaszra, méhpempőre, siminyakkendőre, sem az, hogy lilára és zöldre festette egyazon délelőtt a haját, az pedig legkevésbé, hogy összetévesztették Latabár Kálmánnal.

Példázat

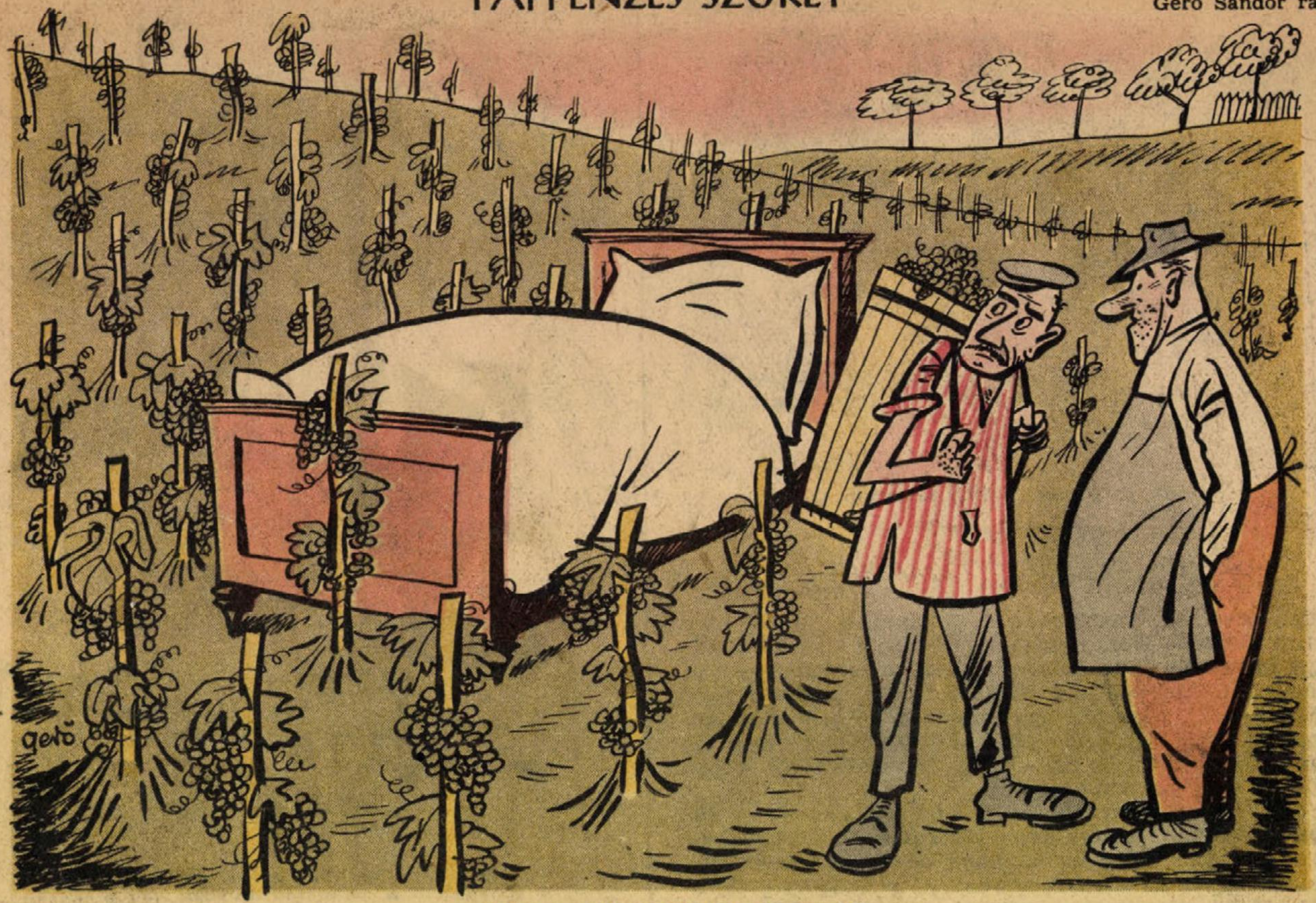
Schwott Lajos rajza

arról: hogyan születik a felesleges raktárkészlet.

TÁPPÉNZES SZÜRET

Gerő Sándor rajza

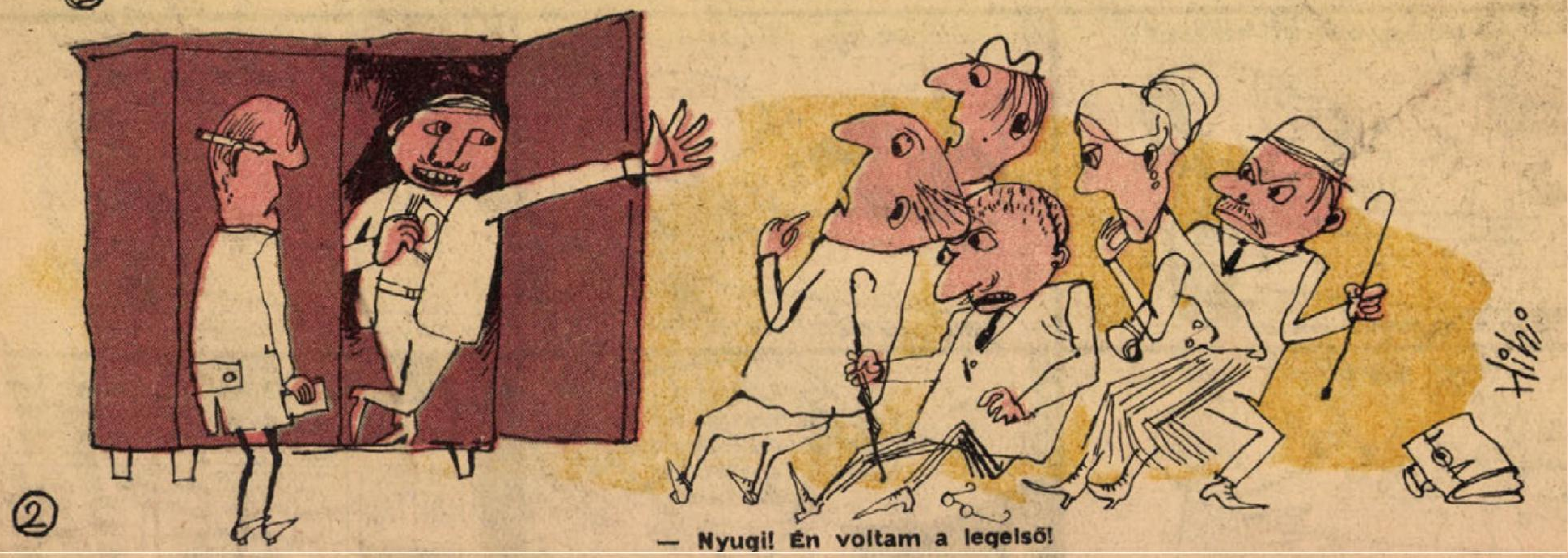
— Miért van itt ez az ágy, szomszéd?
— Minden pillanatban jöhet a beteglátogató!

KÖZELHARC

Hegedűs István rajza

— Megjött a bútor!

— Nyugi! Én voltam a legelső!

LUDAS MATYI humoros, szatirikus hetilap. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. A kiadásért felel a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850, előfizetési díj negyedévre 12.— Ft. Kossuth Nyomda, Budapest, V., Honvéd utca 10. Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 300.000.